

Partijcongres 4 juni 2016

Vergaderstukken deel 1

versie 13 mei 2016

Inhoudsopgave

1.	Algemene informatie	4
2.	Voorlopig programma	9
3.	Informatie deelsessies	10
4.	Wilhelmus	13
5.	Verslag Partijcongres 7 november 2015	14
	met een overzicht van de eerder aangenomen resoluties	20
6.	Informatie benoemingen	41
7.	Internationale Samenwerking	42

1. Algemene informatie

1a. Locatie en route

Locatie

DeFabrique
Westkanaaldijk 7
3542 DA Utrecht (Maarssen)
www.defabrique.nl

We maken gebruik van ingang **35**.

Routebeschrijving en bereikbaarheid

Auto

U treft een routebeschrijving aan op www.defabrique.nl/route
Parkeren is gratis op het parkeerterrein van DeFabrique. Mocht het terrein vol zijn, dan wordt u doorverwezen naar een nabijgelegen parkeerterrein.

Openbaar Vervoer

DeFabrique is gelegen op een afstand van 1.200 meter van NS station Maarssen.
Kijk voor het openbaar vervoer vanaf uw huis naar DeFabrique op www.9292ov.nl

Lopend van station Maarssen naar DeFabrique

- Verlaat het station via de uitgang 'Westkanaaldijk' (zijde van het Amsterdam Rijn Kanaal)
- Ga in de richting van Utrecht langs het kanaal, houd het kanaal aan uw linkerzijde
- Ga onder twee bruggen door
- U vindt DeFabrique aan uw rechterhand op nummer 7

Pendeldienst Maarssen NS - DeFabrique

Het is ook mogelijk om vanaf station Maarssen de CDA-pendelbus te nemen. Deze kunt u vinden bij de uitgang aan de 'Westkanaaldijk' (kanaalzijde van het station) van Maarssen NS. De pendelbusjes rijden tussen 09.00-20.30 uur. Hier zijn voor u geen kosten aan verbonden.

1b. Inhoudelijke informatie

Vergaderstukken

Bijgevoegd treft u de vergaderstukken aan, met daarin opgenomen de **voorlopige** agenda. Indien er wijzigingen zijn ontvangt u de definitieve agenda bij binnenkomst op het congres.

Stemrecht partijcongres

U hebt stemrecht als u op of voor 8 april 2016 lid bent geworden en uw verschuldigde contributie voor 2015 uiterlijk 13 mei 2016 heeft voldaan. Leden die na 1 september 2015 lid geworden zijn, hoeven geen contributie over 2015 te betalen.

Aanvragen spreektijd

Er hoeft vooraf geen spreektijd aangevraagd te worden. U kunt zich melden bij één van de zaalmicrofoons, waar u van de voorzitter het woord krijgt.

Verkiezing lijsttrekker

Het Partijbestuur heeft unaniem Sybrand Buma voorgedragen als lijsttrekker voor de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2017. Het partijcongres van 4 juni zal hem bij acclamatie benoemen.

Indienen resoluties

Wilt u een resolutie indienen, dan gelden hiervoor de volgende regels:

1. U kunt een resolutie indienen namens een provinciale afdeling, het CDJA of het CDAV
2. U kunt een resolutie indienen namens een gemeentelijke afdeling
3. U kunt een resolutie indienen namens 25 individuele leden.

Uiterste datum indienen resoluties: **donderdag 19 mei** uiterlijk 10.00 uur, via resoluties@cda.nl.

U moet voor het indienen van een resolutie gebruik maken van het format op de website.

Plaatsing resoluties op de website (www.cda.nl) voorzien van een preadvies: **maandag 30 mei**, einde middag.

Behandeling resoluties

De discussie over de resoluties vindt plaats tijdens de deelsessies tussen 09.30-11.00 uur. Rond 15.30 uur, tijdens het plenaire politieke middagdeel, wordt over de resoluties gestemd.

Behandeling amendementen Statutenwijzigingen

Naar aanleiding van het voorstel tot wijziging van de statuten en reglementen zijn 36 amendementen ingediend op dit voorstel.

In een deelsessie worden de amendementen op het voorstel tot wijziging van de statuten en reglementen besproken tijdens dit partijcongres. Daarnaast wordt in deze deelsessie over de amendementen gestemd. Indien een amendement meer dan tweederde van de stemmen vergaart in de deelsessie wordt deze geacht te zijn aanvaard door het partijcongres. Deze amendementen worden in de middag alleen medegedeeld aan het congres.

Wanneer een amendement niet tweederde van de stemmen krijgt, maar wel meer dan de helft, dan zal het amendement worden doorgeleid naar het plenaire deel in de middag.

Een overzicht van de amendementen treft u aan op www.cda.nl/partijcongres.

1c. Organisatorische informatie

Toegangskarten, stemboekjes, lunchkarten en dinerkarten

Er worden geen karten en stukken toegestuurd.

U ontvangt in de week van 30 mei via de mail uw bevestiging. Deze moet u uitgeprint of op de smartphone/tablet meenemen en laten zien bij één van de balies in de ontvangsthal. Daar ontvangt u vervolgens uw stemboekje, toegangskart en lunchkart/dinerkart

Deelsessies

U hebt zich van tevoren moeten aanmelden voor de deelsessies. In principe bent u ingedeeld bij de sessie van uw voorkeur, tenzij deze volgeboekt is. Dan kunt u op de dag zelf terecht bij een sessie waar nog ruimte is.

Stands

Tot 14.00 uur staan in de cateringruimtes Loods 6 en Loods 7 stands van diverse gelieerde organisaties.

Catering

Consumpties zijn de hele dag voor eigen rekening.

Alle consumpties moeten met munten worden afgerekend. Deze munten zijn voor € 2,75 per stuk te koop.

U kunt de munten kopen in Loods 6. U kunt deze contant afrekenen of pinnen.

Lunch/Diner

Indien u via het aanmeldformulier vóór 26 mei een lunch/diner hebt besteld en betaald ontvangt u bij aankomst op het partijcongres uw lunchkart/dinerkart. Hebt u wel een lunch/diner besteld vóór 26 mei, maar nog niet betaald, dan kunt u deze alsnog betalen bij de kassa bij de aanmeldbalies. U kunt deze contant afrekenen of pinnen. Hebt u geen lunch/diner besteld, dan kunt u tussen 12.45-13.15 uur bij de kassa vragen of er nog lunchbonnen over zijn en om 18.00 uur of er nog dinerbonnen over zijn.

De lunch en het diner vinden plaats in Loods 5, 6 en 7. De lunch tussen 12.30-13.30 uur en het diner tussen 18.00-20.00 uur.

Lunch

Voor de lunch bieden we vijf verschillende items aan, waarvan u er twee kunt kiezen.

- Meatlove; een hamburger vermomd als worstenbrood met een grove tomatenrelish en chips.
- Volkoren bol belegd met boerenkaas en appelstroop crème
- Junior Ciabatta met gerookte zalm en een laagje kruiden crème
- Puntzak friet met mayonaise
- Broodje kroket met mosterd

Bij elke fooduitgifte worden houten kratten geplaatst, met appels uit Cothen.

De kosten voor een lunch bedragen € 12,50 p.p., incl. een muntje voor een drankje en een appel.

Borrel

Na afloop van het congres vindt een afsluitende borrel plaats tussen 17.15-18.00 uur.

BBQ

We eindigen het partijcongres met een gezellige BBQ met hamburgers en saté. Voor de vegetariërs verzorgen we uiteraard vegetarische gerechten.

U kunt via het aanmeldformulier een dinerbon bestellen en aangeven of u nog dieetwensen hebt.

Kosten voor de BBQ bedragen € 20,00 p.p., incl. een drankje.

Indien u nog vragen hebt over het congres, dan kunt u contact opnemen met de CDA-ledendesk, 070-34 24 820 of via de mail: leden@cda.nl.

2. Voorlopig programma

1. Programma:	
I. Deelsessies, ronde 1	09.30-11.00 uur
1. Resoluties	
2. Statutenwijziging - Amendementen	
3. Leegstand	
4. Hoe veilig is Nederland?	
5. Ontvangst nieuwe leden	
II. Politiek Deel 1, plenaire zaal	11.30-12.30 uur
1. Welkom en opening met Wilhelmus	
2. In Memoriam	
3. Meditatief moment	
4. Toespraak Ruth Peetoom	
5. Uitslag verkiezing lijsttrekker	
6. Toespraak lijsttrekker	
III. Lunch	12.30-14.30 uur
IV. Deelsessies ronde 2	13.30-14.30 uur
6. Lange termijnvisie op Internationale Samenwerking	
7. Brexit	
8. Presentatie WI-rapport " <i>Gezag, vrijheid en burgerschap over de rol van de overheid in onze samenleving</i> "	
9. Landbouw & voedselkwaliteit	
10. Meet & Greet sportnetwerk CDA	
11. Integratie	
V. Huishoudelijk deel, plenaire zaal	14.45-15.05 uur
1. Welkom	
2. Ingekomen stukken	
3. Vaststellen jaarverslag 2015	
4. Vaststellen jaarrekeningen 2015	
5. Afscheid en Benoemingen	
VII. Politiek Deel 2, plenaire zaal	15.05-17.15 uur
1. Vaststelling statuten en reglementen	
2. Discussie resoluties	
3. Internationale Samenwerking	
3. Gastspreker	
4. Afsluiting	
VIII. Borrel	17.15-18.00 uur
IX. Diner/BBQ	18.00-20.00 uur

3a. Deelsessies 09.30-11.00 uur

1. Deelsessie Resoluties

Tijdens de deelsessie is er voor alle leden ruimte om te discussiëren over de resoluties. De stemming vindt plaats tijdens het plenaire middagdeel, rond 15.30 uur. In de deelsessie wordt dus niet gestemd over de resoluties.

2. Deelsessie Statutenwijziging - Amendementen

Naar aanleiding van het voorstel tot wijziging van de statuten en reglementen zijn 36 amendementen ingediend op dit voorstel. Hiervoor was tot 23 april de tijd. Sinds 11 mei, einde middag, zijn deze amendementen voorzien van een pre-advies op de website te vinden. In deze deelsessie worden de amendementen op het voorstel tot wijziging van de statuten en reglementen besproken. Daarnaast wordt in deze deelsessie over de amendementen gestemd. Indien een amendement meer dan tweederde van stemmen vergaart in de deelsessie wordt deze geacht te zijn aanvaard door het partijcongres. Deze amendementen worden in de middag alleen medegedeeld aan het congres.

Wanneer een amendement niet tweederde van de stemmen krijgt, maar wel meer dan de helft, dan zal het amendement worden doorgeleid naar het plenaire deel in de middag.

3. Deelsessie Leegstand

Zowel binnensteden als kleine dorpskernen weten zich geconfronteerd met leegstand. Een leegstand van winkels, kantoren en complexen. die de leefbaarheid en toekomstbestendigheid van de kernen bedreigt. Wat is een CDA-aanpak van de problematiek? Wat zijn werkbare voorstellen? Deze vragen zullen aan de orde komen in deze deelsessie van de CDA Bestuurdersvereniging.

Deze deelsessie start met een korte Algemene Ledenvergadering van de CDA Bestuurdersvereniging. Hierover leest u meer op CDA.nl/BSV

4. Deelsessie Hoe veilig is Nederland?

Aanslagen in Parijs en Brussel, afrekeningen in het criminele circuit en de blijvende zorg over de verharding van de samenleving. Hoe veilig is Nederland nog? Na elk incident vraagt de politiek om meer armslag voor de veiligheidsdiensten en de politie. Maar wat is het verhaal achter de cijfers? En welke maatregelen moeten we nemen om het gevoel van veiligheid in ons land te versterken. In deze deelsessie spreken we daarover met experts en politici, o.a. met oud-minister van Justitie Stefaan De Clerk uit België.

5. Ontvangst nieuwe leden

Speciaal voor nieuwe leden is er een welkomstbijeenkomst. Hier kunnen zij kennismaken met de partij en krijgen ze uitleg over het partijcongres, over hoe je actief kunt worden binnen de afdeling en de partij, over het opleidingsaanbod van het Steenkampinstituut en nog veel meer. Deze bijeenkomst is alleen bedoeld voor nieuwe leden die tussen oktober 2015 - mei 2016 lid zijn geworden.

3b. Deelsessies 13.30-14.30 uur

6. Lange termijnvisie op Internationale Samenwerking

Tijdens het vorige congres in november 2015 is de resolutie “Pak grondoorzaken vluchtelingcrisis aan” aangenomen. Hierin is uitgesproken dat “het partijbestuur een lange termijn visie ontwikkelt op internationale samenwerking met inachtneming van de basisprincipes van het CDA [...] en deze visie voorlegt aan het volgende congres”. Deze lange termijn visie op Internationale samenwerking is opgesteld door de Commissie Buitenland en zal gepresenteerd worden door Pieter van Geel in deze deelsessie. Tevens dient dit moment als start voor een brede discussie binnen de partij over Internationale Samenwerking.

7. Brexit

Op donderdag 23 juni mogen de Britten naar de stembus voor het referendum voor of tegen het Britse lidmaatschap van de EU. Cameron heeft eerder een akkoord bereikt in Brussel over een aangepast EU-lidmaatschap. Hij is voorstander dat het land lid blijft van de EU. De Commissie Buitenland organiseert op het congres een deelsessie over dit referendum, de mogelijke consequenties van de Brexit en welke argumenten voor- en tegenstanders gebruiken.

8. Presentatie rapport 'Gezag, vrijheid en burgerschap'

Welke rol heeft de overheid in de zogenoemde participatiesamenleving? Dat was de centrale vraag van een studie waaraan het Wetenschappelijk Instituut afgelopen anderhalve jaar heeft gewerkt. Op het partijcongres wil het WI deze studie presenteren. Maarten Neuteboom zal als auteur een toelichting geven op het rapport. Programmamaker Wopke Hoekstra is gevraagd het eerste exemplaar in ontvangst te nemen. Daarna zal aan een burgemeester, wethouder en raadslid worden gevraagd welke betekenis het gepresenteerde rapport voor hun werk heeft. U bent van harte welkom om mee te praten over de christendemocratische visie op de rol van de overheid in een samenleving waarin mensen de ruimte hebben om initiatief te nemen.

Deze deelsessie wordt georganiseerd door het Wetenschappelijk Instituut i.s.m. de Bestuurdersvereniging.

9. Landbouw & voedselkwaliteit

We staan voor een aantal forse uitdagingen ten aanzien van de agro- en foodketens – van producent tot consument – en de natuur. De visiegroep Landbouw & voedselkwaliteit wil deze uitdagingen omzetten in kansen en doet daartoe concrete aanbevelingen, passend bij de ambitie van het CDA. Aan de hand van stellingen willen de leden van de visiegroep u uitdagen. Én daarmee het credo 'Het CDA is trots op en staat pal voor de agrarische sector' van inhoud voorzien. Wij zien u graag!

10. Meet & Greet sportnetwerk CDA

Zoals misschien bekend heeft het CDA het sportnetwerk nieuw leven ingeblazen. Heb je affiniteit met sport in de breedste zin van het woord kom dan naar de deelsessie Meet &

Greet sportnetwerk CDA. Tom van den Brink & Moniek Kleinsman geven toelichting over de functie van het CDA sportnetwerk en gaan graag met jullie in gesprek over hoe we het netwerk samen optimaal vorm kunnen geven, we zijn immers in de opstartfases. Tijdens deze sessie stellen we ook graag de eerste leden van de kopgroep aan u voor.

11. Integratie

De CDA Bestuurdersvereniging gaat in deze deelsessie graag het debat aan over de rol van de overheid, en in het bijzonder de gemeenten, bij de integratie van vluchtelingen die hier (voorlopig) mogen blijven wonen. Welke verantwoordelijkheid heeft de gemeente vanuit het christendemocratisch gedachtegoed en wat is de rol van de samenleving? De sessie moet een aantal praktische voorbeelden opleveren waarmee u in uw gemeente aan de slag kunt. Ook CDA-leden kunnen natuurlijk meespreken over de rol van gemeente bij de integratie.

4. Wilhelmus

1. Wilhelmus van Nassouwe
ben ik van duitsen bloed.
Den vaderland getrouwe
blijf ik tot in den dood.
Een prinse van Oranje
ben ik vrij onverveerd.
De koning van Hispanje
heb ik altijd geëerd.
6. Mijn schild ende betrouwe
zijt Gij, o God, mijn Heer!
Op U zo wil ik bouwen
verlaat mij nimmer meer!
Dat ik toch vroom mag blijven,
Uw dienaar te aller stond
de tirannie verdrijven
die mij mijn hart doorwondt.

5a. Verslag Partijcongres 7 november 2015

Plenair programma: politiek deel 1

Opening met Wilhelmus

In Memoriam

We herdenken alle CDA'ers die ons in de afgelopen maanden ontvallen zijn.

Meditatief moment

Eppy Boschma verzorgt het meditatief moment.

Presentatie kandidaten bestuursleden DB en PB

Het CDA partijbestuur heeft op 10 september 2015 de voordracht bekendgemaakt voor drie vacatures in het Dagelijks Bestuur en het landelijk partijbestuur. Uit de achttien ontvangen sollicitaties worden vijf kandidaten voorgedragen voor de functies van DB-lid Communicatie & Marketing, DB-lid HRM en het partijbestuurslid Sport, Cultuur en Vrijwilligers. De vijf kandidaten stellen zich voor aan het Congres.

Rianne Donders-de Leest (Roermond) is enkelvoudig voorgedragen voor de vacature van DB-lid Communicatie & Marketing.

Voor de vacature van het DB-lid HRM worden Dienne Dekker-Mulder (Wassenaar) en Frank Kerckhaert (Hengelo) voorgedragen.

Voor de vacature van het partijbestuurslid Sport, Cultuur en Vrijwilligers worden voorgedragen: Jaap Boot (Ede) en Jacco de Boer (Leeuwarden).

Het Congres kiest ook de vicevoorzitter van het CDA. Voor deze functie zijn Rianne Donders en Frank Kerckhaert kandidaat, voor zover zij dan ook door het congres in het DB zijn verkozen.

Toespraak partijvoorzitter

Ruth Peetoom spreekt het congres toe.

Toespraak Sybrand Buma

Sybrand Buma spreekt het congres toe.

Toespraak burgemeester Van Eijk

Burgemeester Van Eijk van de gemeente Montfoort spreekt het Congres toe over de vluchtelingenopvang in zijn gemeente en de zorgen die daarover bestaan bij veel van zijn inwoners.

Plenair programma: huishoudelijk deel

Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

Vaststellen verslag partijcongres 11 april 2015

Het verslag wordt onder dankzegging aan de opsteller zonder wijzigingen vastgesteld.

Vaststellen en goedkeuring begroting 2016

Penningmeester Bart van Meijl kon helaas niet aanwezig zijn bij het Partijcongres. Hij heeft zijn bijdrage op papier gezet. Die wordt voorgelezen door Rutger Ploum. De begroting is wederom sluitend.

Er worden drie vragen gesteld vanuit de zaal:

Politieke ambtsdragers dienen 3 procent af te dragen aan de partij. Wordt dit door iedereen goed nageleefd?

Rutger Ploum antwoordt dat dit over het algemeen goed wordt nageleefd, conform onze Landelijke Bijdrage Regeling.

Hoe zit het met sponsoring van bedrijven, kan dat wel binnen een politieke partij?

Rutger Ploum bevestigt dat het CDA inderdaad bezig is met fondsenwerving, wat onder andere via de Stichting CDA Business Club loopt. Daarbij gelden wel allerlei regels, die vanuit de overheid via de Wet Financiering Politieke Partijen worden opgelegd, en onze eigen regels zoals vastgelegd in ons Giftenreglement.

In de vergelijkende cijfers in de begroting 2016 staat dat er in 2015 € 50.000,- is uitgetrokken voor de verkiezing van de partijvoorzitter, en maar € 25.000,- voor de Provinciale Statenverkiezingen. Is dat niet een rare verhouding, zou dat niet omgekeerd moeten zijn?

Rutger Ploum antwoordt: Omdat er een enkelvoudige voordracht is geweest van de partijvoorzitter, zijn er weinig kosten gemaakt. Het overvloedige budget is grotendeels toegevoegd aan de campagne voor de Provinciale Staten. Daarbij dient opgemerkt te worden dat dit het budget is dat vanuit het landelijk bureau beschikbaar was ter ondersteuning van de lokale campagnes. De provinciale afdelingen hebben hun campagne uit eigen middelen gefinancierd.

Hierna geeft Wim Zwanenburg, voorzitter van de Financiële Commissie een reactie op de begroting. De Financiële Commissie heeft zich over de begroting gebogen. Zwanenburg complimenteert de penningmeester met het feit dat de begroting opnieuw sluitend is. Wel wijst hij erop dat de inkomsten nog steeds onder druk staan. Hij spreekt zijn zorgen uit over de solvabiliteit op de lange termijn. Eind 2015 is het bedrag in de verkiezingskas tonnen lager dan gewenst. De Financiële Commissie steunt van harte de oproep van de penningmeester aan de leden om vrijgevig te blijven.

Het Congres stemt vervolgens in met de begroting 2016.

Uitslag verkiezing bestuursleden en afscheid bestuursleden

Het nieuwe bestuurslid Communicatie & Marketing is Rianne Donders-de Leest.

Aan de HRM-portefeuille wordt de komende jaren invulling gegeven door Frank Kerckhaert. Jacco de Boer uit Leeuwarden is gekozen als partijbestuurslid Sport, Cultuur en Vrijwilligers.

Hierna nemen we afscheid van de volgende bestuursleden: Rixt Meines, Theo van Eijk, Wil van der Kruijs en Denis Maessen. Hein Pieper en Martijn Reijnders konden helaas niet aanwezig zijn. Ruth Peetoom bedankt de bestuursleden hartelijk en benoemt wat zij ieder voor de partij betekend hebben. Alle vier ontvangen ze hierna een zilveren CDA-speld.

Benoemingen en afscheid

Het Congres stemt bij acclamatie in met de benoeming van Rixt Meines tot de toetsingscommissie. Zij wordt voorzitter van deze commissie. Ze volgt Marnix van Rij op. Tevens wordt bij acclamatie ingestemd met de toetreding van Hugo Doornhof. De heer Doornhof komt in de plaats van Jan Pastoor. Jan Pastoor ontvangt als blijk van waardering eveneens een zilveren CDA-speld.

Bij acclamatie wordt tevens ingestemd met de benoeming van Jeroen Alting von Geusau als nieuwe voorzitter van de Eduardo Frei Stichting. Hij volgt Marnix van Rij op, hij kon helaas niet aanwezig zijn bij het Congres.

Ook in de Commissie van Beroep vinden diverse wisselingen plaats. Frank Houben neemt afscheid en krijgt als blijk van waardering een zilveren CDA-speld. Ook Miki Prins neemt afscheid, hij was een kwarteeuw griffier van de Commissie van Beroep. Ook Prins ontvangt als blijk van waardering een zilveren CDA-speld.

Hierna worden Hans Franken en André Flikweert bij acclamatie gekozen door het Congres als nieuwe leden van de Commissie van Beroep.

Afscheid leden Eerste Kamer

Afscheid wordt genomen van de Eerste Kamerleden die na de verkiezingen van 26 mei niet terugkeerden. Ruth Peetoom bedankt René van der Linden, Hans Franken, Peter Essers, Gerrit Terpstra en Pia Lokin-Sassen.

Hierna wordt stilgestaan bij het vertrek van Sander de Rouwe uit de Tweede Kamer. Hij kon helaas niet aanwezig zijn. Niettemin wordt luid voor hem geapplaudisseerd.

Nieuwe voorzitter Dertigersgroep

Marc Haverkamp stelt zichzelf voor aan het Congres. Haverkamp is de nieuwe landelijk voorzitter van de Dertigersgroep. Hij spreekt de ambitie uit vooral nieuwe groepen dertigers te willen ondersteunen.

Plenair programma: politiek deel 2

Behandeling resoluties

De resolutie 'Belastingvrije voet moet beter nageleefd worden' (CDA Drenthe) werd ingetrokken.

Verworpen werden de resoluties 'Vermogensbelasting' (CDA Zuid-Holland) en 'Stabiliteit door terughoudendheid' (CDJA).

Aangenomen werden de resoluties:

- Resolutie 'Duits op het VMBO', ingediend door: CDA Limburg en CDJA
- Resolutie 'Meer aandacht voor muziek, kunst en cultuuronderwijs', ingediend door CDA Drenthe
- Resolutie 'Ruimte voor de universiteit', ingediend door: CDJA
- Resolutie 'Gelijkwaardige verdeling van infrastructurele middelen', ingediend door: CDA Limburg
- Resolutie 'Onderhoud aan het regionale spoor', ingediend door: CDA Drenthe, ondersteund door: CDA Overijssel
- Resolutie 'Verhoging bruggen en andere infrastructuur', ingediend door: CDA Maastricht
- Resolutie 'Gelijk speelveld voor Nederlandse ondernemers', ingediend door: CDA Limburg
- Resolutie 'Recht op recht', ingediend door: CDA Zuid-Holland
- Resolutie 'Vluchtelingen', ingediend door: CDA Limburg, CDA provincie Utrecht en CDA Zuid-Holland
- Resolutie 'Pak grondoorzaken vluchtelingencrisis aan', ingediend door: F. Bakker-de Jong, A. Frey, J. Nijman, M. Vogelaar, E. Wermuth, T. Brinkel, M. Sijtsema-Tolsma, E. Klap-van Strien, H. Bruning, J. Bakker, H. van de Streek, M. Van Butselaar, W. Postma, K. Ferrier, J. van Butselaar, J. van Gennip, E. Schoustra, D. Ensberg, M. Stolk, J. Verheijen, M. Van Butselaar-Visser, E. van Asselt, M. Wagner, T. Wijffels, G. Karssenberg, P. Bukman, W. Van der Kruijs, K. Wagner, W. Marchal, A. van Veen, M. van der Veen, M. Vroom, J. Ensing, R. Blesgraaf, M. Brouwer de Koning, E. Wunderle, A. Zonneveld, D. Knieriem, L. van Heest, Y. Ulenaers, A. Roetgerink, L. Frissen, J. Biskop.
- Resolutie 'Aanpak vuurwerkafval via een schoon nieuwjaar', ingediend door: G. Hartholt, A. Huitzing, E.J. Stokking, C. Righolt-Dam, J. Molendijk, J. van Alphen, H. Haarsma, A.A. Jacobs, A.C. de Jager, A. Diamantis, A. Olde, C.L.C. Wingerden-Been, M. van den Brink, J.G. Brinkhorst, F. Kemerink, J.G.M. Put, F.J. Everes, R. Busschers, A. Zandvoort, A. Pierik, R. Compagner, J.D. Vedders-Dekker, G. Vehof-Busger op Vollebroek, J. Beumer, C. Doeschot, A.H. Mulder, B.M.J. Eshuis, Y. Nijhof, B. Van Vlijmen, N. van der Stappen, T. Reijn, A. Kleinjan, A. Hammenga, J. de Vries, R. Meijer, J.H. Kreuze.

- Resolutie 'Scheve verdeling cultuurgelden', ingediend door: CDA Limburg en CDA Noord-Brabant
- Resolutie 'Europees Defensiebeleid', ingediend door: CDJA
- Resolutie 'Onvoorwaardelijk basisinkomen', ingediend door: CDJA
- Resolutie 'Snel internet', ingediend door: CDA Teylingen, ondersteund door: CDA Zuid-Holland en CDA Overijssel.
- Resolutie 'CO₂-reductiedoelen wettelijk vastleggen', ingediend door: CDA Duurzaamheidsberaad; H.J. Wijnants, R.M. Vos, E.W. Tilanus, W. Braakman, J.C. Molendijk, A.H. Huitzing, G.J. Harholt, G. Leushuis, T.J. Senden, J.W.P.H. van Alphen, A.M.T.G. van der Bijl, C.G. de Kok, D. Moolenburgh, A.M. Kleine Staarman, C.L.C. van Wingerden-Been, K. Neutel, A.J.M. Schelwald-van der Kley, M. van den Brink, P. Zwinkels, A. Hammenga, E.A.J. Bouwhuis, C.J.M. van der Stappen, D.M. van Elk, W.P.F. Rutten, J. Grovenstein.

Deze resolutie is gewijzigd aangenomen. Onder spreekt uit dat, is komen te staan:

De

CDA Tweede Kamerfractie zich inzet voor: - het internationaal verankeren van de CO₂-doelstelling om in 2050 in Nederland ten minste 80% minder CO₂ te emitteren; - het internationaal vastleggen van realistische doelstellingen per decennium in de tussenliggende periode tot 2050.

- Resolutie 'Verdienmodel toepassen bij natuurbeleid', ingediend door: CDA Limburg

Bekendmaking uitslag verkiezing vicevoorzitter CDA

Frank Kerckhaert is verkozen tot vicevoorzitter.

Uitreiking JPB-award

Jan Peter Balkenende reikte de JPB-award 2015 uit aan Dave Ensberg-Kleijkers en Hans Van den Heuvel.

Beide jonge christendemocraten hebben op een unieke wijze bijgedragen aan de ontwikkeling van het christendemocratisch gedachtegoed. Ensberg-Kleijkers weet volgens de jury in zijn artikelen op een enthousiaste wijze veel mensen mee te krijgen op thema's als de multiculturele samenleving. De heer Balkenende gaf aan aangenaam verrast te zijn door de aanbevelingen in zijn bijdragen. Van den Heuvel maakte indruk op de jury met zijn artikelen waarin hij de katholieke sociale leer weet toe te passen op hedendaagse kwesties en zo traditie verbindt met toekomst.

De jury voor de Award bestond dit jaar uit Jan Peter Balkenende, Ruth Peetoom, waarnemend directeur van het Wetenschappelijk Instituut Rien Fraanje en CDJA-voorzitter Julius Terpstra.

Overhandiging boek 'Het Christen-Democratisch Affiche'

Maaïke Kamps en Gerrit Voerman schreven het boek 'Het Christen-Democratisch Affiche' over honderd jaar verkiezingsposters van het CDA en zijn voorgangers. In een boeiende presentatie neemt Kamps het Congres mee door het boek.

Het eerste exemplaar van het boek wordt hierna uitgereikt aan Ruth Peetoom, direct gevolgd door Jan Peter Balkenende en Sybrand Buma.

Ledenwerfcampagne #ikdoemee

Zeven van de twaalf geportretteerde leden van de landelijke ledenwerfactie van het CDA werden tijdens het partijcongres in het zonnetje gezet. Ruth Peetoom bedankte hen hartelijk voor 'het lenen van hun gezicht'.

Marja van Bijsterveldt en Martijn van Helvert lichtten de actie toe. Van Helvert, goed voor zo'n dertig nieuwe leden in de afgelopen maand, gaf de aanwezige leden een aantal tips. Ook benadrukten beiden het belang van ledengroei. Hoe meer leden, hoe meer ambassadeurs. Die hebben we overal nodig.

Afsluiting

Ruth Peetoom sluit het Congres af.

5b. Stand van zaken aangenomen resoluties

Stand van zaken aangenomen resoluties partijcongres 8 november 2014, partijcongres 11 april 2015 en partijcongres 7 november 2015

Aangenomen resoluties CDA partijcongres op 8 november 2014 in Alkmaar

1. Resolutie: Kiesdrempel

Indiener: CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 8 november 2014 bijeen te Alkmaar

Stelt voor dat:

het CDA een verhoging van de kiesdrempel opneemt in een volgend verkiezingsprogramma
een verhoging die effectief neerkomt op een kiesdrempel van tenminste 2 zetels

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De uitwerking van deze resolutie zal aan bod komen bij de voorbereidingen voor een nieuwe verkiezingsprogramma mede in relatie tot de verdere discussie in de partij na aanleiding van het rapport van de metagroep 'Democratie'.

2. Resolutie: Meer aandacht voor privacy

Indiener: CDJA

C. Spreekt uit dat

- Het CDA het waarborgen van privacy door technologische ontwikkelingen belangrijker vindt dan ooit ;
- Het recht op privacy intrinsiek is voor ieder mens, en de overheid terughoudend moet zijn met het inzetten van middelen in het kader van opsporingsbevoegdheden of inlichtingendiensten die inbreuk maken op deze privacy;
- Het CDA kritisch is over wetgeving die een vergaande inbreuk maken op de privacy van individuele burgers en de noodzaak van deze wetgeving uitvoerig toetst.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De fractie zal zich bij de behandeling van wetgeving in het parlement baseren op de aangenomen resolutie waarbij er een balans moet zijn tussen privacy, de vernieuwde mogelijkheden die er zijn door technologische ontwikkelingen en de noodzaak tot bestrijding van terreur en het veilig maken en houden van onze samenleving.

3. Resolutie: Syrische vluchtelingen

Indiener: CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 8 november 2014 bijeen te Alkmaar

C. Spreekt uit dat:

- een extra inspanning wordt gepleegd om de stroom Syrische vluchtelingen en andere vluchtelingen op een voor samenleving en vluchteling acceptabele manier op te vangen
- dat dit allereerst dient te gebeuren in de vorm van goede opvang in de regio
- dat Nederland zich dient in te zetten voor veel betere afspraken in Europees verband ten aanzien van het migratie en asielbeleid, inclusief een betere spreiding over de lidstaten

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De situatie is inmiddels behoorlijk veranderd, maar de keuzes die in de resolutie worden gemaakt zijn nog steeds zeer actueel. Met name het naleven van de Europese afspraken rondom spreiding van asielzoekers over de lidstaten komt nog steeds onvoldoende van de grond. Daarom steunt het CDA ook de lijn van de delegatie in Europa om landen te sanctioneren die niet mee willen werken. In Nederland is de stroom vluchtelingen uit Syrië lager dan in het najaar maar nog steeds zijn er problemen bij het vinden van voldoende locaties voor de opvang van asielzoekers en is de doorstroom van vluchtelingen, die inmiddels een status hebben gekregen, naar sociale woningbouw nog erg laag. Het CDA blijft erop aandringen dat de gemaakte afspraken hierover door met name het rijk worden nageleefd zodat gemeenten hun taken zo goed mogelijk kunnen uitvoeren. Daarnaast blijft het van belang dat de bron van de vluchtelingenstroom ook aangepakt moeten worden. We kunnen niet accepteren dat er in Syrië oorlog en chaos blijft bestaan.

4. Resolutie: Defensie op waarde geschat

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 8 november 2014 bijeen te Alkmaar

C. Spreekt uit dat

- Het CDA volmondig achter de Nederlandse krijgsmacht staat en het verder ontmantelen van Defensie is onverantwoord is;
- Er dusdanig in Defensie geïnvesteerd moet worden dat Nederland voldoet aan de recente afspraken op de NAVO-Top in Wales om de defensieuitgaven binnen tien jaar te bewegen in de richting van de NAVO-norm (2% van het Bruto Nationaal Product);
- De Nederlandse krijgsmacht versterkt moet worden voor de uitdagingen van de toekomst en daarom onder meer moet investeren in Cyber Security en van geavanceerde inlichtingencapaciteiten;
- Het CDA helpt het maatschappelijk draagvlak voor de krijgsmacht te vergroten door te pleiten voor een grotere rol van defensie in het geschiedenis- en maatschappijleeronderwijs, en ruimte voor (hoge) militairen om uit te leggen wat zij doen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Het CDA blijft bepleiten dat in een sterk veranderende wereld en met zoveel conflictgebieden het noodzakelijk is om meer te investeren in defensie. Dat heeft het CDA ook gedaan in de afgelopen tegenbegrotingen. Het CDA heeft samen met de SGP voorgesteld om 200 miljoen extra te investeren in Defensie. Een verdere uitwerking hiervan zal in de komende periode vorm gegeven moeten worden en ook zijn beslag moeten krijgen bij een volgend verkiezingsprogramma.

5. Resolutie: Laag BTW-tarief voor banen in de bouw, 'Meer energiebesparing in de bestaande bouw'

Indieners: CDA Duurzaamheidsberaad (G.J. Hartholt, J. van Alphen, A.C. van Dongen, J. Wachtmeester, W. Braakman, P.J.H.D. Verkoelen, T.J. Senden, E. Visscher-Endeveld, A. Diamantis, M. van den Brink, P.V.A.M. Walenkamp, A.H. Huitzing, W.P. Adriaanse, M. Hakkesteegt, A.J. Tuenter, E.G.H. Tuenter-ter Wijlen, E.A.J. Bouwhuis, P.J. Schenderling, A.M. Kleine Staarman, C.G. de Kok, R. Woudsma, H.H.J. Wesselink, H.J. Wijnants), CDA Veendam-Wildervank, CDA Etten-Leur, CDA Kampen, CDA Drenthe, CDA Ommen, CDA Twenterand, CDA Ede, CDA Steenwijkerland

Het CDA partijcongres op 8 november 2014 bijeen te Alkmaar

C. Spreekt uit dat:

- het CDA energiebesparing in de bestaande bouw wil bevorderen;
- het CDA de tijdelijke BTW-verlaging op de arbeidscomponent voor woningonderhoud en woningverbetering wil verlengen met ten minste één jaar;

- het CDA wil dat de voordelen en nadelen worden onderzocht van het eventueel permanent maken van het lage BTW-tarief op de arbeidscomponent voor woningonderhoud en woningverbetering;
- uitgezocht dient te worden of het restaureren van monumentale gebouwen onder het (tijdelijk) lage BTW-tarief gebracht kan worden;

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Bij het aflopen van het verlaagde btw-tarief, 1 juli 2015, heeft het CDA voorgesteld om dit te verlengen. Daar was echter geen meerderheid voor.

6. Resolutie: Duurzame energiedoelstellingen

Indiener: CDA Teylingen, CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 8 november 2014 bijeen te Alkmaar

C. Spreekt uit dat

Dat het CDA voornemens is een duidelijke stip op de horizon te zetten wanneer Nederland de overstap van nucleair/fossiel naar duurzame bronnen volledig moet hebben gemaakt

En daarbij met name invulling geeft aan het stimuleren van werkgelegenheid, innovatie, initiatieven op lokaal en regionaal niveau, alsmede participatie van omwonenden

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De in de resolutie gekozen insteek komt overeen met de door de fractie gekozen beoordeling van voorstellen van het kabinet als het gaat om de realisering van het energieakkoord. Dit zal ook in de toekomst zo worden vormgegeven.

7. Resolutie: Niet alleen de lasten, maar ook de lusten van windturbines

Indiener: CDA-Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 8 november 2014 bijeen te Alkmaar

C. Spreekt uit dat

Dat lokaal draagvlak het belangrijkste criterium is bij de beoordeling of windturbines acceptabel zijn.

En gaat over tot de orde van de dag

Stand van zaken:

Bij de Provinciale Statenverkiezing is door verschillende lijsttrekkers in de provincie aandacht gevraagd voor het gebrek aan draagvlak bij de plaatsing van windturbines. Ook in de Tweede Kamer is dit door de CDA fractie al verschillende malen ingebracht. Daarbij is ook gepleit voor meer evenwicht in de lusten en de lasten bij de plaatsing van windturbines. Bijvoorbeeld door op locaties waar windturbines komen ook investeringen te doen in de lokale gemeenschap. Hiervoor heeft het CDA de Omgevingswet zo weten aan te passen dat er een verplichting ontstaat dat middels een participatieplan aangegeven moet worden hoe het staat met het draagvlak en wat de verdeling is van de financiële lusten en lasten.

Aangenomen resoluties partijcongres 11 april 2015 te Utrecht

1. Resolutie: herziening belastingstelsel

Indiener: CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres bijeen in Utrecht op 11 april 2015

C. Spreekt uit dat:

- Het CDA een herziening van het belastingstelsel noodzakelijk vindt;
- Het CDA waar mogelijk aangeeft hoe deze stelselherziening in haar ogen het beste vorm kan krijgen;
- Steun van het CDA voor een belastingstelsel mede afhankelijk is van de het totaal van de maatregelen en niet enkele onderdelen ervan. We doen het goed of we doen het niet;

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

'We doen het goed of we doen het niet' is de kernachtige samenvatting van de inzet van het CDA voor de hervorming van het belastingstelsel in de afgelopen periode. Het CDA heeft de wenselijkheid van een vlaktaks bepleit, maar hier was geen breed draagvlak voor. In plaats van een grote belastinghervorming is er nu besloten tot enkel een forse belastingverlaging voor ouderen en middeninkomens. Gezien het feit dat het CDA al jaren pleit voor een verbetering van de positie van deze groepen, heeft de fractie hier mee ingestemd afgelopen najaar.

2. Resolutie: TTIP-onderhandelingen

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Utrecht/Maarssen

C. Spreekt uit dat

- de democratische legitimering en verantwoording van de TTIP-onderhandelingen aan het Europees parlement nadrukkelijker dient te gebeuren;
- bij toekomstige onderhandelingen over vrijhandelsakkoorden de Europese Commissie het onderhandelingsmandaat als goedgekeurd door de Raad Buitenlandse Zaken op een gepast tijdstip openbaar dient te maken;
- publiek toegankelijke lijsten moeten worden aangelegd met alle aan de onderhandelingen gerelateerde documenten om zo de transparantie te vergroten;
- De EU haar standaarden op het gebied van voedselveiligheid onder geen beding dient te verlagen tijdens onderhandelingen over vrijhandelsakkoorden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Op dit moment zijn de onderhandelingen nog gaande waarbij de in de resolutie genoemde zaken in nauw overleg tussen de CDA vertegenwoordigers in het Europees parlement en in de Tweede Kamer worden betrokken bij de beoordeling van het TTIP-proces. Bij het laatste debat is door het CDA bepleit dat er onder geen beding een verlaging mag zijn van de standaarden. Bij de uitkomst van de onderhandelingen dient een gelijk speelveld tussen de VS en de EU gegarandeerd te worden. Ten slotte dienen kwetsbare sectoren buiten TTIP gehouden te worden.

3. Resolutie: Energietransitie

Indiener: CDA Flevoland

Het CDA Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Utrecht/Maarssen

C. Spreekt uit dat:

- Een snellere transitie naar een breder palet van duurzamere energie dringend noodzakelijk is en dat dit, politieke moed en een duidelijke koerswijziging vergt, evenals;
- Een kennis- en innovatiebeleid dat bevordert dat kansrijke, duurzame energieopties versneld marktrijp worden.
- Een aanvulling van het energieakkoord, aangaande de nieuwe en tot meer rendement leidende mogelijke duurzame energie opwekking en de daarmee samenhangende subsidiestromen, geboden is;

- Meer nadruk dient te worden gelegd op innovatie in samenwerking met alle bij duurzame energieopwekking betrokken partijen en maatschappelijke organisaties

D. Verzoekt het Partijbestuur.

- Hiervoor binnen de diverse CDA-geledingen (waaronder de Tweede Kamerfractie en de visiegroep duurzaamheid) een tot snelle en concrete politieke voorstellen leidende discussie op gang te brengen

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

(C.) Bij de behandeling van de begroting van het Ministerie van Economische Zaken is door CDA vol ingezet op het verhogen van het budget voor onderzoek en innovatie. Met het energieakkoord wordt de productie van duurzame energie op verschillende energievormen, waaronder wind op zee gesubsidieerd, maar de ondersteuning voor onderzoek en innovatie door de Rijksoverheid neemt juist af. Dit is absoluut een slechte zaak voor de verdere ontwikkeling naar een duurzame energievoorziening. Mede door de inzet van de CDA fractie heeft de Minister toegezegd om naar een oplossing te zoeken voor de ondersteuning van het Energieonderzoekscentrum Nederland.

(D.) Duurzaamheid staat volop in de aandacht, in de samenleving en binnen de partij. Het Duurzaamheidsberaad heeft op 6 juni 2015 een landelijke 'Dag van Duurzame CDA'ers georganiseerd. Op deze druk bezochte dag werd het netwerk van CDA'ers die betrokken zijn bij duurzaamheid samen gebracht om te spreken over landelijke en lokale trends op energie gebied en over de plaats van duurzaamheid binnen het CDA. Een vervolg van deze bijeenkomst, 'Duurzame Dag' is georganiseerd op 28 mei 2016. Deze, voor lokale politici en belangstellende leden, stond in het teken van de lokale context van de energietransitie en woordvoerder in de Tweede Kamer Agnes Mulder trad op als spreker. De visiegroep Duurzame Ontwikkeling heeft in april 2015 een deelsessie georganiseerd en ik de zomer van 2015 een enquête uitgevoerd om de standpunten van de leden goed in beeld te krijgen. De visiegroep heeft de afgelopen periode, in afstemming met de Tweede Kamerfractie, het Duurzaamheidsberaad en maatschappelijke organisaties, gewerkt aan een uitgewerkt visiestuk met duidelijke keuzes. Op dit moment wordt het visiestuk vervlochten in het verkiezingsprogramma. Het streven is om het duurzaamheidsgehalte van het rapport van het Strategisch Beraad te laten terugkomen in het komende verkiezingsprogramma.

4. Resolutie: Meer aandacht voor maatschappelijk middenveld binnen Internationale Samenwerking

Indiener: Dagelijks Bestuur

Het Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Utrecht/Maarsse

C. Spreekt uit dat:

- Nederland blijft investeren in internationale samenwerking via versterking van het maatschappelijk middenveld;

- de regering de financiële instrumenten (tenders) snel openstelt en toegankelijker maakt voor NGOs;
- de regering op korte termijn een overgangsfonds instelt om kapitaalvernietiging in deze mate te voorkomen zodat er een verantwoorde transitie kan plaatsvinden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De in de resolutie gevraagde punten zijn betrokken bij het debat over de begroting van buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking. Het CDA heeft daarbij gevraagd om de doelstelling van 25% van het OS budget toe te kennen aan maatschappelijke organisaties gestand te doen. Het kabinet was hier niet toe bereid.

5. Resolutie: Sta op tegen geloofsvervolging

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Utrecht/Maarssen

C. Spreekt uit dat

- Het CDA vindt dat de Nederlandse overheid bestrijding van vervolging van christenen en andere religieuze minderheden samen met het streven naar godsdienstvrijheid tot speerpunt in buitenlands beleid moet maken;
- Er financiële sancties en maatregelen benut moeten worden tegen de landen waar vervolging plaatsvindt; zoals bijvoorbeeld door middel van stoppen of beperken van handelsmissies of ontwikkelingshulp of het bevriezen van tegoeden;
- De Nederlandse overheid samen met onder andere Europese partners adequaat beleid moet voeren op dit onderwerp, zoals door middel van inzet op internationaal onderzoek, internationale veroordeling en berechting van daders.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Godsdienstvrijheid is een prioriteit in het mensenrechtenbeleid van de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken. Het CDA heeft herhaaldelijk samen met andere partijen gevraagd om een VN-onderzoek naar Christenvervolging in het Midden-Oosten. Helaas is hier nog geen Kamermeerderheid voor.

6. Resolutie: maatschappelijke dienstplicht

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Utrecht/Maarssen

C. Spreekt uit dat

- Er in Nederland een maatschappelijke dienstplicht ingevoerd moet worden voor jongeren. Deze dienstplicht kan uitgevoerd worden bij de krijgsmacht, in een zorginstelling of in andere maatschappelijke sectoren.¹

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Waar mogelijk wordt door de Tweede Kamerfractie de maatschappelijke dienstplicht bepleit. De verdere uitwerking van deze resolutie zal aan bod komen bij de voorbereidingen voor een nieuw verkiezingsprogramma.

7. Resolutie: Ledenwerving

Indiener: Breeuwsma c.s.

R. Breeuwsma, B. Gardeniers, L. Essoussi, C. Merkuur, C. Laenen, A. van den Herik, A. van den Berg, K. de Jong, D. Ramnath, M. Haverkamp, R. Doorn, M. Groot, H. Res, T. Wierenga-Posthumus, M. de Fonkert, M. Shahsavari, C. Zandberg, M. Waanders van den HOek, D. Foekens-Rietveld, G. Dupont, A. Jacobs, D. Heijnen, K. Verbeek, F. Buijs, W. Postma, M. de Blaeij, T. Eigenhuis, M. Joosen, S. de Roy van Zuidewijn-Rive, M. Kip, A. Veerman, A. Bom-Lemstra, L. Dijk, M. Stolk, A. Meinderts-Goinga, M. Vogelaar, J. Beugelsdijk, D. Gerts, A. de Vogel, C. Moerman, H. Bodifée, F. von Meijenfèldt, L. van Gelder, M. 't Hart, R. Vrugt, B-J. Walvraven, C. Kremer, L. la Riviere, A. Dekkers, P. Rijken. H. Nieweg, L. Botman, M. van Huizen, D.S. de Vries, B. Kemp, L. Harthoorn, B-J. Butijn, R. van Aalst, D. Versteeg, I. Zwinkels.

Het CDA Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Utrecht/Maarssen

C. Roept het Partijbestuur op:

- een stevig, strategisch en meerjarig ledenwerfprogramma te starten, waarbij het persoonlijke contact tussen leden en nieuwe leden geïntensiveerd dient te worden;
- waarbij nieuwe vormen van ledenwerving en -binding prioriteit hebben;
- waarbij inzet wordt gepleegd op ledenwerving onder doelgroepen;
- waarbij ruimte wordt geboden voor regionale differentiatie en maatwerk;

¹ Deze dienstplicht mag geen verdringing van banen op de arbeidsmarkt tot gevolg hebben. De intentie van de maatschappelijke dienstplicht is het stimuleren van betrokken jongeren, niet het creëren van goedkope arbeidskrachten. In de uitvoering van de dienstplicht moet dan ook rekening gehouden worden met de taken die jongeren mogen doen. Zo is er in het geval van de militaire dienstplicht bijvoorbeeld te denken aan werkzaamheden met betrekking tot bijvoorbeeld nationale inzet en sociaal-humanitaire doeleinden, en in de zorg aan ondersteunende taken als schoonmaken, gesprekken voeren, boodschappen doen etc.

- dit programma in lijn te laten lopen met het landelijke HRM- en scoutingbeleid van de partij;
- over een jaar de eerste resultaten te presenteren aan het congres;

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De resoluties van het CDJA en R.Breeuwsma c.s. zijn door het partijbureau voortvarend opgepakt en uitgewerkt in de nieuwe #ikdoemee ledenwerfcampagne, die in oktober 2015 is gestart. De campagne richt zich op de motivatie voor het CDA-lidmaatschap van gewone leden. Zo brengen we in beeld dat het CDA een brede volkspartij is, waar zeer verschillende mensen om verschillende redenen lid van worden.

De campagne heeft in april 2016 een nieuwe impuls gekregen met een kado-actie voor leden die een lid werven of nieuwe leden die zichzelf aanmelden. Ook is de set van twaalf ledenwerfkaarten uitgebreid met vier nieuwe gezichten. Op die manier blijven we het belang van ledenwerving onder de aandacht houden, ook met de drukke verkiezingsjaren van 2017 en 2018 voor de boeg.

Naast deze ledenwerfcampagne is er onder leiding van het DB-lid Pieter Jan van Zanten ook een nieuw kader voor ledenbinding opgezet. Op die manier willen we oude en nieuwe leden langer aan ons binden door de verschillende voordelen van het lidmaatschap zichtbaar te maken.

Ten slotte is in oktober 2015 het hernieuwde HRM-visie voor de partij vastgesteld.

Uitgangspunt daarbij is de inzet en ontwikkeling van de talenten van (nieuwe) leden. Op die manier worden leden uitgedaagd mee te bouwen aan de partij terwijl ze tegelijk de mogelijkheid krijgen actief mee te doen, nieuwe mensen te leren kennen en hun eigen vaardigheden te vergroten. Onderdeel van de visie is het ontwikkelen van een zelfscan waarbij mensen meer inzicht krijgen in taken en rollen die bij hen passen. Op basis hiervan kan een gesprek plaatsvinden tussen lid en partij om te zien op welke wijze de actieve inzet van het lid zo goed mogelijk kan zijn (motiverend en zinvol). Hieraan vooraf gaat de invoering van een verbeterd ICT-systeem waarbij wensen en mogelijkheden van mensen worden vastgelegd, de invoering van een instrument om lokale afdelingen verder te versterken en de instelling/verbetering van provinciale HRM-coördinatieteams die zorgdragen voor stimulering en borging van processen. De genoemde invoering van ICT, het lokale quickscan-instrument en de coördinatieteams is op dit moment in volle gang.

8. Resolutie: lid-wint-lid

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Utrecht/Maarsse

C. Spreekt uit dat:

- Het CDA een brede volkspartij met een groot aantal leden uit de gehele samenleving moet zijn;
- Het CDA een strategische visie moet ontwikkelen op ledenwerving en -binding op de lange termijn;
- Ieder CDA-lid dat het volgend congres bezoekt een niet-lid meeneemt naar het congres, om diegene kennis te laten maken en lid te laten worden van onze partij.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Zie de stand van zaken bij resolutie nummer 7 van 11 april 2015.

Aangenomen resoluties partijcongres 7 november 2015 te Utrecht

1. Resolutie: Duits op het VMBO

Resolutie ingediend door: CDA Limburg en CDJA

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- de CDA-fractie zich tot het uiterste zal inzetten om Duits als keuzemogelijkheid aan te bieden voor alle richtingen binnen het VMBO.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Bij de begroting is dit door de fractie aan de orde gesteld. Voor de regio is het van groot belang om ook Duits als keuzemogelijkheid aan te bieden. Met het opnieuw vaststellen van de profielen van het VMBO is daar door het CDA opnieuw aandacht voor gevraagd. Het kabinet is van mening dat dit kan worden ingevuld door binnen de vrije ruimte scholen zelf deze afweging te laten maken. Ze is niet van plan het beleid hieromtrent te wijzigen

2. Resolutie: Meer aandacht voor muziek-, kunst- en cultuuronderwijs

Resolutie ingediend door: CDA Drenthe

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- het CDA zich verzet tegen alleen maar denken in nut, maakbaarheid, beheersing en effectiviteit in het onderwijs;

- muziek, kunst en cultuur onderwijs hoort bij de algemene ontwikkeling van mensen;
- er in de opleiding op de PABO meer aandacht besteed moet worden aan muziek, kunst en cultuur onderwijs;
- de impuls muziekonderwijs een structureel karakter moet krijgen, verankerd in de lerarenopleiding, met name de PABO's;
- het CDA zich sterk gaat maken voor een betere samenwerking tussen de verschillende overheden op het gebied van Kunst&Cultuur;
- het CDA de samenwerking tussen overheden, onderwijs, plaatselijke muziekverenigingen en centra voor Kunst&Cultuur gaat bevorderen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Bij onderwijs is het CDA altijd van mening dat onderwijs veel verder dient te gaan dan alleen taal en rekenen. Ook de bildungfunctie van het onderwijs is van groot belang. Dat geldt dus ook voor muziek, kunst en cultuur. Er is onlangs geen apart debat gevoerd over de PABO's of over cultuur. Bij de volgende gelegenheid zal dit door de fractie aan de orde worden gesteld.

3. Resolutie: Ruimte voor de universiteit

Resolutie ingediend door: CDJA

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- het geld dat het hoger onderwijs erbij heeft gekregen door afschaffing van de basisbeurs niet wegbezuinigd mag worden, en de prijs per student niet af mag nemen;
- het Nederlandse universitaire onderwijs niet primair ten dienste moet staan van de kenniseconomie, maar gericht moet zijn op kennis en vorming van de student die daarmee een bijdrage kan leveren aan de samenleving;
- er een striktere scheiding moet komen tussen het HBO en het WO;
- het gesprek over de kwaliteit van het onderwijs in de eerste plaats met studenten en staf moet worden gevoerd via de medezeggenschapsorganen, en daarom daar geen nieuwe prestatieafspraken met de overheid bij passen;
- bij het controleren van universitaire studies uitgegaan moet worden van het principe van 'verdiend vertrouwen': als bij een controle blijkt dat het goed gaat, wordt de verantwoordingsverplichting verminderd.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

In het voorjaar is er in de Tweede Kamer uitvoerig gedebatteerd over de versterking van de bestuurskracht in het hbo en wo. Daarbij hebben wij de lijn van de resolutie geborgd door de bestuurskracht te versterken door de medezeggenschapsraden beter in positie te brengen. Het CDA wil geen uniformering van de HBO en WO titels in het buitenland. We hechten aan het duale stelsel. In een voorliggend wetsvoorstel dat de titulatuur van het HBO moet aanpassen zal deze discussie terugkomen maar het standpunt van het CDA zal daarbij conform de resolutie zijn.

Op voorstel van het CDA zal er een pilot gestart worden waarbij de accreditatie niet per opleiding plaatsvindt maar bij gebleken goede prestaties de accreditatie per instelling kan plaatsvinden. Hiermee geven we invulling aan het principe van 'verdiend vertrouwen'.

4. Resolutie: Gelijwaardige verdeling van infrastructurele middelen

Resolutie ingediend door: CDA Limburg

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- we moeten focussen op een gelijkwaardige verdeling van infrastructurele middelen over het gehele land;
- er bij deze focus bijzondere aandacht moet zijn voor (regionale) grensoverschrijdende infrastructuur.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De lijn van de resolutie zal door de fractie actief worden in gebracht. Dit zal met name plaatsvinden bij de behandeling van het MIRT.

5. Resolutie: Onderhoud aan het regionale spoor

Resolutie ingediend door: CDA Drenthe

Ondersteund door: CDA Overijssel

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- de CDA-fractie in de Tweede Kamer der Staten Generaal dringend te vragen de negatieve gevolgen van deze onevenredige bezuinigingen op het onderhoud voor de regionale spoorlijnen aanhangig te maken bij het kabinet Rutte 2 en deze problematiek aan de orde te stellen in de Tweede Kamer der Staten Generaal.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Waarschijnlijk zal er nog voor de zomer gesproken worden over de toekomst van het spoor. Daarbij komt niet alleen de positie van NS en Prorail aan bod maar zal ook over de financiële investeringsruimte gesproken worden.

6. Resolutie: Verhoging bruggen en andere infrastructuur

Resolutie ingediend door: CDA Maastricht

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- de CDA-fractie alles in het werk zal stellen om, in lijn met Europese wetgeving, de Nederlandse vaarwateren en infrastructuur klaar te maken voor de nieuwe normen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De lijn van de resolutie zal door de fractie actief worden in gebracht. Dit zal met name plaatsvinden bij de behandeling van het MIRT.

7. Resolutie: Gelijk speelveld voor Nederlandse ondernemers

Resolutie ingediend door: CDA Limburg

De overheid moet zich inspannen voor een eerlijk level playing field. Nederlandse ondernemers moeten in staat gesteld worden te concurreren binnen Europa. De overheid moet terughoudend zijn met het opleggen van aanvullende regelgeving, bovenop de verplichte regelgeving uit Brussel. Het kan niet zo zijn dat Nederlandse ondernemers de dupe worden van nationale regelgeving die de kostprijs onevenredig hoog maakt ten opzichte van andere landen.

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- het CDA kritisch kijkt naar alle wet- en regelgeving die we als Nederland zelf toevoegen aan de verplichte wet- en regelgeving vanuit Brussel;
- het CDA zich na deze inventarisatie inspannt om extra regelgeving vanuit onze nationale overheid ten opzichte van de bestaande Europese regelgeving tot een minimum te beperken;
- er bij nieuw nationaal beleid een en bij de implementatie van Europese richtlijnen een Grenseffecten rapportage ("grenstoets") wordt uitgevoerd om mogelijke negatieve gevolgen in de grensregio's in kaart te brengen en te voorkomen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Het kabinet heeft onlangs toegezegd dat er een grenstoets zal worden opgenomen in de memorie van toelichting bij relevante wetsvoorstellen. De fractie zal nauwgezet volgen of hier ook gevolg aan wordt gegeven.

8. Resolutie Recht op recht

Resolutie ingediend door: CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- het CDA van mening is dat verdere bezuinigingen op de rechtspraak en verhogingen van het griffierecht achterwege dienen te blijven om zo de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de rechter voor iedereen te garanderen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Met deze resolutie in de hand is bij de begrotingsbehandeling mede door het CDA afgedwongen dat rechtbanken in de regio openblijven en dat verdere bezuinigingen op de rechtspraak stil gelegd zijn. Daardoor is bij de begroting VenJ 200 miljoen extra toegevoegd aan de begroting. Bij de voorjaarsnota dient verdere duidelijkheid te komen over de verdere invulling daarvan voor de rechtspraak, het OM en de politie.

9. Resolutie: Vluchtelingen

Resolutie ingediend door: CDA Limburg, CDA provincie Utrecht en CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- wij vanuit onze beginselen van harte bereid zijn en blijven vluchtelingen op te vangen;
- aan gemeenten nooit eenzijdig van bovenaf opgelegd kan worden asielzoekers op te nemen maar dat overleg voorop staat;
- de prioriteit voor vluchtelingen ligt bij (bij)scholing, waarbij de opleiding zowel in Nederland als ten behoeve van terugkeer in het land van herkomst wordt erkend;
- dat vluchtelingen uit als veilig beschouwde landen zo spoedig mogelijk moeten worden teruggezonden;

- de CDA-fractie het voortouw neemt om zo snel mogelijk tot een herinvoering van de ontheemdenstatus te komen;
- de aanleiding van de huidige migrantenstroom bij IS, falende regimes, en gewetenloze smokkelaars moet worden gezocht en dat vergaande, zo nodig ook militaire, Europese inspanning nodig is om de problemen bij de bron aan te pakken ook als dit betekent dat (permanente) inzet van Nederland buiten de landsgrenzen nodig blijkt;
- dit ook noodzakelijk is om ook in de toekomst vluchtelingen te kunnen blijven opvangen omdat ten aanzien van de aanleiding en de fundamentele oorzaken van de crisis een duurzame inzet nodig is, met bijbehorende middelen, want net zoals de stroom Syrische vluchtelingen niet onverwacht komt, zo bestaat ook de kans op nieuwe stromen uit het Midden Oosten en Afrika;
- er sprake moet zijn van een strengere controle aan de Europese buitengrenzen en dat Nederland hier een actieve bijdrage aan moet leveren ook in relatie tot het Europees voorzitterschap in 2016;
- de toenemende kosten van opvang van vluchtelingen in Nederland niet alleen ten laste komen van het budget voor ontwikkelingssamenwerking maar een verantwoordelijkheid zijn voor de hele Rijksoverheid en over deze extra kosten ten opzichte van 2014 door het kabinet snel duidelijkheid gegeven moet worden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

In Nederland is de stroom vluchtelingen uit Syrie lager dan in het najaar maar nog steeds zijn er problemen bij het vinden van voldoende locaties voor de opvang van asielzoekers en is de doorstroom van vluchtelingen, die inmiddels een status hebben gekregen, naar sociale woningbouw nog erg laag. Het CDA blijft erop aandringen dat de gemaakte afspraken hierover door met name het rijk worden nageleefd zodat gemeenten hun taken zo goed mogelijk kunnen uitvoeren.

De afgelopen periode heeft het CDA zich verzet tegen initiatieven om de opvang van vluchtelingen van bovenaf op te leggen aan gemeenten. Daarnaast is het kabinet verschillende malen gevraagd om duidelijkheid te verschaffen over structurele financiering van scholing van kinderen die in de asielprocedure zitten. Op verzoek van het CDA is de lijst van veilige landen uitgebreid met landen die evident veilig zijn zodat er een snel onderscheid gemaakt kan worden tussen oorlogsvluchtelingen en economische vluchtelingen.

Met name het naleven van de Europese afspraken rondom spreiding van asielzoekers over de lidstaten komt nog steeds onvoldoende van de grond. Daarom steunt het CDA ook de lijn van de delegatie in Europa om landen te sanctioneren die niet mee willen werken.

Daarnaast blijft het van belang dat de bron van de vluchtelingenstroom ook aangepakt moeten worden. We kunnen niet accepteren dat er in Syrië oorlog en chaos blijft bestaan.

10. Resolutie: Pak grondoorzaken vluchtelingencrisis aan

Resolutie ingediend door: F. Bakker-de Jong, A. Frey, J. Nijman, M. Vogelaar, E. Wermuth, T. Brinkel, M. Sijtsma-Tolsma, E. Klap-Van Strien, H. Bruning, J. Bakker, H. van de Streek, M. van Butselaar, W. Postma, K. Ferrier, J. van Butselaar, J. van Gennip, E. Schoustra, D. Ensberg, M. Stolk, J. Verheijen, M. van Butselaar-Visser, E. van Asselt, M. Wagner, T. Wijffels, G. Karsenberg, P. Bukman, W. van der Kruijs, K. Wagner, W. Marchal, A. van Veen, M. van der Veen, M. Vroom, J. Ensing, R. Blesgraaf, M. Brouwer de Koning, E. Wunderle, A. Zonneveld, D. Knieriem, L. van Heest, Y. Ulenaers, A. Roetgerink, L. Frissen, J. Biskop

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht

C. Spreekt uit dat:

- het partijbestuur een lange termijn visie ontwikkelt op internationale samenwerking met inachtneming van de basisprincipes van het CDA en waarin rekenschap wordt genomen van bovenstaande en deze visie voorlegt aan het volgende congres;
- de kosten van de eerstejaarsopvang van vluchtelingen in Nederland niet alleen uit het ontwikkelingsbudget gehaald worden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De commissie Buitenland heeft hierover een rapport geschreven dat zal worden gepresenteerd op het congres van 4 juni aanstaande.

11. Resolutie: Aanpak vuurwerkafval via een schoon nieuwjaar

Resolutie ingediend door: G. Hartholt, A. Huitzing, E.J. Stokking, C. Righolt-Dam, J. Molendijk, J. van Alphen, H. Haarsma, A.A. Jacobs, A.C. de Jager, A. Diamantis, A. Olde, C.L.C. Wingerden-Been, M. van den Brink, J.G. Brinkhorst, F. Kemerink, J.G.M. Put, F.J. Evers, R. Busschers, A. Zandvoort, A. Pierik, R. Compagner, J.D. Vedders-Dekker, G. Vehof-Busger op Vollebroek, J. Beumer, C. Doeschot, A.H. Mulder, B.M.J. Eshuis, Y. Nijhof, B. van Vlijmen, N. van der Stappen, T. Reijn, A. Kleinjan, A. Hammenga, J. de Vries, R. Meijer, J.H. Kreuze.

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht

C. Spreekt uit dat:

- het CDA partijbestuur de CDA afdelingen oproept om te gaan bevorderen dat vuurwerkafval aan het begin van het jaar wordt opgeruimd;
- hier wellicht een nieuwe traditie uit kan voortkomen te weten een schoon nieuwjaar.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Op dinsdag 22 december 2015 is naar aanleiding van deze resolutie een extra nieuwsbrief naar alle afdelingsbesturen uitgegaan. Hieronder de tekst.

“Extra bericht

#CDAschoonnieuwjaar: inzamelen vuurwerkafval

Geachte fractievoorzitters en afdelingssecretarissen,

Het afsteken van vuurwerk in Nederland met Oud & Nieuw is een traditie waar nog altijd veel mensen van genieten. Het vuurwerkafval dat nadien blijft liggen, is echter voor velen een doorn in het oog. Wanneer vuurwerkafval lang blijft liggen gebeuren er meer ongelukken met niet afgegaan vuurwerk. Daarnaast worden mensen vrolijker van een schone buurt. Zou u het jaar ook liever veilig en schoon beginnen? Dan kunt u uw fractie, bestuur, leden en/of buurtgenoten oproepen om werk te maken van het opruimen van vuurwerk. Samen opruimen is leuker!

U kunt een voorbeeld nemen aan initiatieven als 'Vuurwerk knallen? Opruimen doen we met z'n allen!' ([klik voor de link](#)). Gebruik tijdens uw actie #CDAschoonnieuwjaar om de zichtbaarheid te vergroten. Een opgeruimd nieuwjaar gewenst!”

12. Resolutie: Scheve verdeling cultuurgelden

Resolutie ingediend door: CDA Limburg en CDA Noord-Brabant

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- de CDA-fractie zich zal inzetten voor het meer rechte trekken van de kromme verdeling van de Rijkssubsidies aan culturele instellingen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Het CDA vraagt bij ieder debat met de minister over de verdeling van cultuursubsidies aandacht voor een meer rechtvaardige regionale spreiding, en zal dat ook blijven doen.

13. Resolutie: Europees Defensiebeleid

Resolutie ingediend door: CDJA

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- het CDA tegen een Europees leger is omdat het een inbreuk vormt op nationale soevereiniteit;
- de Europese Unie het Europees defensiebeleid hoger op de agenda zet;
- de Europese Unie haar focus moet leggen op het verkrijgen van een groter aandeel binnen de NAVO, en een appèl doet op haar huidige en toekomstige nieuwe lidstaten tot lidmaatschap van NAVO om hiermee free rider gedrag onmogelijk maken';
- de Europese Unie haar lidstaten moet oproepen zich te conformeren aan de 2% NAVO-norm.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Het in de resolutie gevraagde is door de fractie in verschillende debatten aan de orde gesteld. Helaas zijn er nog geen verdere investeringen gedaan in het defensiebudget ondanks de voorstellen van het CDA en de SGP daarvoor. Bij de voorjaarsnota moet blijken of het kabinet hier nu wel prioriteit aan geeft.

14. Resolutie: Onvoorwaardelijk basisinkomen

Resolutie ingediend door: CDJA

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- het CDA zowel op nationaal- als lokaal niveau tegen een OBI - alsmede vergelijkbare vormen² - is.

En gaat over tot de orde van de dag.

² Negatieve inkomstenbelasting, doorlopende bijstandsuitkering etc.

Stand van zaken:

De fractie zal in lijn met het gevraagde in de resolutie blijven handelen zoals ze ook in het verleden altijd al naar voren heeft gebracht.

15. Resolutie: Snel internet

Resolutie ingediend door: CDA Teylingen

Ondersteund door: CDA Zuid-Holland en CDA Overijssel

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- alle inwoners, bedrijven en instellingen in Nederland de mogelijkheid moet worden geboden om op niet al te lange termijn over snel internet te beschikken;
- onze fractie aandacht blijft vragen voor het stimuleren van het installeren van snel internet waar dat nodig en mogelijk is;
- tegelijkertijd lokale initiatieven op dit punt ondersteund zullen worden door alle betrokken CDA-afdelingen;
- lokale snel-internet-kampioenen zullen worden aangewezen om als lichtende voorbeelden te dienen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De fractie blijft in lijn met de resolutie zich inspannen voor sneller internet in de gebieden waar dit nu nog niet is. Daarbij is vooral ingezet om de belemmeringen weg te nemen die er zijn door de mededingingswet. Het CDA heeft gevraagd om experimenteeruimte zodat er op meer plaatsen door lokale initiatieven samen met gemeentelijke overheid geïnvesteerd kan worden in snel internet zonder dat dit gelijk als marktverstoring wordt betiteld waardoor dit niet mag. Dit vraagstuk is ook aan de orde gesteld in relatie tot de Europese wet en regelgeving op dit punt.

16. Resolutie: CO₂-reductiedoelen internationaal vastleggen

Resolutie ingediend door: CDA Duurzaamheidsberaad

H.J. Wijnants, R.M. Vos, E.W. Tilanus, W. Braakman, J.C. Molendijk, A.H. Huitzing, G.J. Hartholt, G. Leushuis, T.J. Senden, J.W.P.H. van Alphen, A.M.T.G. van der Bijl, C.G. de Kok, D. Moolenburgh, A.M. Kleine Staarman, C.L.C. van Wingerden-Been, K. Neutel, A.J.M. Schelwald-van der Kley, M. van den Brink, P. Zwinkels, A. Hammenga, E.A.J. Bouwhuis, C.J.M. van der Stappen, D.M. van Elk, W.P.F. Rutten, J. Grovenstein

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat

- De CDA Tweede Kamerfractie zich inzet voor:
 - het internationaal verankeren van de CO₂-doelstelling om in 2050 in Nederland ten minste 80% minder CO₂ te emitteren;
 - het internationaal vastleggen van realistische doelstellingen per decennium in de tussenliggende periode tot 2050.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Het CDA is positief over het klimaatakkoord dat in Parijs is gesloten. Hierin zijn de gevraagde zaken uit de resolutie ook opgenomen. Binnenkort zal hierover in de Tweede Kamer worden gedebatteerd waarbij het in de resolutie gevraagde aan de orde zal worden gesteld.

17. Resolutie: Verdienmodellen toepassen bij natuurbeleid

Resolutie ingediend door: CDA Limburg

Het CDA Partijcongres op 7 november 2015 bijeen te Utrecht:

C. Spreekt uit dat:

- er gekeken moet worden naar het slimmer investeren in natuur en recreatie;
- ook in overleg met terreinbeherende organisaties gekeken moet worden naar bepaalde verdienenmodellen voor natuur (economisch en maatschappelijk rendement).

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De CDA fractie blijft zich hier voor inzetten. Deze oproep is met name van belang voor de decentrale overheden. In ons overleg met CDAgeledingen in zake natuur komt dit regelmatig aan de orde.

6. Benoemingen

Na het vertrek van Theo Bovens als voorzitter van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA wordt een nieuwe voorzitter voorgedragen.

Eerder dit jaar heeft het WI-bestuur enkele criteria geformuleerd waaraan de nieuwe voorzitter moet voldoen. Zo zou de nieuwe voorzitter in de eerste plaats een sterk wetenschappelijk profiel moeten hebben. Tegelijk is het belangrijk dat de voorzitter kan bogen op politiek-bestuurlijke ervaring. Bovendien is het van belang dat hij of zij de partij goed kent en kan terugvallen op een netwerk binnen het CDA. Ten slotte zou de nieuwe voorzitter in profiel, kennis en competenties complementair aan de nieuwe directeur moeten zijn.

Het bestuur van het WI kwam al snel tot de conclusie dat één van zijn bestuursleden volledig aan deze criteria voldeed. Peter Essers is hoogleraar aan de Universiteit van Tilburg, maar kent als oudsenator de politiek en onze partij als geen ander. Peter heeft inmiddels laten weten dat hij zich onder meer na overleg met de decaan van zijn faculteit op de Universiteit graag kandidaat stelt voor het voorzitterschap. Daarop heeft het WI-bestuur, in overleg met het partijbestuur, in zijn laatste vergadering prof. dr. Peter Essers voorgedragen voor het voorzitterschap van het Wetenschappelijk Instituut.

7. Internationale Samenwerking

CDA Visie op Internationale Samenwerking

Op 7 november 2015 heeft het CDA Partij Congres de resolutie “Pak grondoorzaken vluchtelingcrisis aan” aangenomen waarin is uitgesproken dat: “het partijbestuur een lange termijn visie ontwikkelt op internationale samenwerking met inachtneming van de basisprincipes van het CDA en waarin rekenschap wordt genomen van bovenstaande en deze visie voorlegt aan het volgende congres”.

In dit document is een visie op Internationale Samenwerking uitgewerkt door de CDA Commissie Buitenland

1. De toestand in de wereld: bedreigingen en kansen

De wereld staat er veel onveilig en kwetsbaarder voor dan nog maar kort geleden. De bedreigingen aan de randen van Europa zijn reëel en veel mensen buiten Europa ervaren dagelijks oorlog en ziekte. Er zijn momenteel meer dan zestig miljoen mensen op de vlucht, op zoek naar een beter of veiliger bestaan.

Landen in oorlog, fragiele, falende en (post)conflictstaten vormen een serieus geopolitiek probleem voor Europa en onze samenleving. Het zijn deze landen die een broeinest vormen voor terroristische organisaties als Al Qaida, Boko Haram, Al-Shabaab en ISIS. Dergelijke organisaties vestigen zich bij voorkeur in staten met een zwakke overheidsstructuur. Het zijn ook deze landen waar gezondheidsrisico's bestaan, waar epidemieën kunnen voortwoekeren, zoals de ebola-epidemie, wat zowel een bedreiging is voor de mensen daar als voor mensen in de rest van de wereld. Vanaf de stranden van deze landen bedreigt piraterij onze koopvaardijvloot, en corruptie en geldwitwassen zorgen voor verstoringen van nationale inkomsten en de internationale handel.

Bij afwezigheid van kansen en toekomstperspectief, gebrek aan veiligheid, de explosieve bevolkingsgroei op het Afrikaanse continent, grote werkeloosheid onder jongeren, de toenemende trek naar steden, de vraag naar voedsel, de gevolgen van de klimaatverandering, zal migratie naar verwachting toenemen. In de afgelopen vijftien jaar is de extreme armoede sterk afgenomen, maar nog steeds leven er meer dan één miljard mensen met minder dan 1,25 dollar per dag. Mensenrechten, en in het bijzonder vrouwenrechten, worden met voeten getreden en de positie van achtergestelde groepen wordt op vele plaatsen ondermijnd. De onderdrukking van Christenen in het Midden-Oosten vormt een extra punt van zorg. Het zijn allemaal redenen om te vluchten en factoren die mede bijdragen aan radicalisering en gewelddadig extremisme.

Tegelijkertijd is er hoop en zijn er aanzienlijke resultaten bereikt. De honger is in de wereld afgenomen, het percentage van de wereldbevolking dat in extreme armoede leeft is gedaald van 37% in 1990 naar nu nog 12,7%, gaat 91% van alle kinderen naar de basisschool, is de moedersterfte teruggebracht naar 41% en is de verspreiding van HIV/aids gestopt. Veel ontwikkelingslanden tonen economische groei. Deze ontwikkelingen bieden ook veel kansen waar we op in kunnen spelen. Vorig jaar was een belangrijk jaar waarin wereldleiders afspraken hebben gemaakt over financiering van ontwikkeling in Addis Abeba, de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs) voor 2030 in New York en de klimaatop in Parijs. Nederland heeft terecht deze afspraken gesteund en zal aan het behalen van deze doelen en afspraken de komende jaren (moeten) bijdragen.

Inzet op ontwikkeling en het creëren van perspectief, in met name fragiele staten, is een complexe uitdaging, maar onverminderd noodzakelijk en belangrijk. Dit vraagt om realiteitszin en is een zaak van lange adem die durf en flexibiliteit vereist, waarbij zekerheid en voorspelbaarheid van succes niet vaststaat. Niettemin willen we investeren om

ontwikkelingsresultaten te behalen en om het feit dat iedereen moet kunnen profiteren van economische groei, maar ook uit overwegingen dat stabiliteit en welvaart in deze landen van belang zijn voor onze nationale veiligheid. De bedreigingen, maar zeker ook de kansen maken inzet op een sterk internationaal beleid noodzakelijk. Nederland moet (weer) een pro-actieve internationale rol spelen.

2. Solidariteit, weerbaarheid en welbegrepen eigenbelang

Voor het CDA staat verbondenheid met mensen centraal. Die verbondenheid gaat over grenzen heen. Waar armoede en ziekte heersen, mensenrechten worden geschonden en menselijke waardigheid in het geding is, wil het CDA zich met anderen inzetten voor duurzame verbetering van leefomstandigheden en versterking van de internationale rechtsorde. Inzet op ontwikkeling en het creëren van perspectief draagt niet alleen bij aan het welzijn en weerbaarheid van de mensen daar, maar ook aan onze veiligheid en een veilig investeringsklimaat waardoor handel en investeren kunnen floreren.

Er moet betrokkenheid zijn tussen generaties en tussen arm en rijk. Zonder betrokkenheid is er geen solidariteit. Zonder deze kernwaarde valt voor het CDA het fundament onder Internationale Samenwerking weg. Solidariteit wordt ook vormgegeven door verantwoordelijkheid voor de medemens en de uit rentmeesterschap voortgekomen plicht bij te dragen aan behoud van de wereld. Resultaat vergt dikwijls een lange termijn aanpak. Nederland moet keuzes maken op basis van realiteitszin. Niet alles is haalbaar, niet alles is maakbaar. Ter ondersteuning van een realistisch beleid pleit het CDA daarom voor een duidelijke visie afgestemd op regio's. Zo verlangt Afrika een andere aanpak dan het Midden Oosten. De betrokken landen hebben ook een eigen verantwoordelijkheid in hun ontwikkeling en het oplossingsvermogen van de samenleving moet niet onderschat worden. In het beleid moet hier rekening mee worden gehouden. Wat meer ontwikkelde landen zijn gebaat bij hulp bij belastinginning en een stevige handelsagenda, terwijl fragiele regio's gebaat zijn bij de opbouw van een rechtsorde. De bijdrage van Nederland moet bovendien een duidelijke meerwaarde hebben en afhankelijk zijn van de vraag in de landen en regio's om de effectiviteit van onze inzet te vergroten.

In de huidige wereld waar een historisch aantal mensen in beweging is, moet onderscheid worden gemaakt tussen vluchtelingen en economische migranten. Hoewel de notie van solidariteit geen onderscheid maakt tussen mensen, vraagt de realiteit daar wel om. De realiteit toont immers dat de grote migratiedruk een wisselwerking heeft op de ontvangende samenleving. Het CDA hanteert het uitgangspunt dat vluchtelingen en economische migranten zoveel mogelijk een toekomstperspectief in eigen land of regio moet worden geboden.

3. Een geïntegreerd beleid op Internationale samenwerking

Het Nederlandse instrumentarium voor Internationale Samenwerking kent vier hoofdinstrumenten: diplomatie, defensie, handel, en ontwikkeling. Deze 'gereedschapskist' moet op maat ingezet worden, met als belangrijkste inzet het bevorderen en garanderen van weerbaarheid, zelfredzaamheid en een menswaardig bestaan voor mensen in ontwikkelingslanden. Geïntegreerde inzet van de instrumenten kan ook juist conflicten helpen te voorkomen. Het vinden van de synergie tussen deze instrumenten staat centraal en we moeten voorkomen dat de instrumenten elkaar tegenwerken. Er moet juist naar gestreefd worden dat de instrumenten elkaar onderling versterken om de vele verschillende aspecten van crises en armoede te bestrijden.

Samenhangend beleid en een centrale coördinatie en regie van het Nederlandse buitenlandbeleid zal daarbij helpen. Het CDA pleit voor een geïntegreerd beleid op internationale samenwerking dat recht doet aan de recente ontwikkelingen, waarbinnen handel, ontwikkeling, diplomatie en defensie een samenhangende en elkaar versterkende rol spelen. De inhoudelijke en budgettaire coördinatie van het buitenlandbeleid in alle vier facetten moet bij de minister van Buitenlandse Zaken belegd worden. De financiële instrumenten en regelingen waar de overheid over beschikt mogen geen belemmering zijn om effectief geïntegreerd beleid te maken en moeten ruimte bieden aan coalities tussen bedrijven, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en overheden.

4. Vluchtelingenvraagstuk

Het vluchtelingenprobleem heeft een integrale Europese aanpak nodig, waarbij de verschillende instrumenten van het buitenlandbeleid naast en met elkaar ingezet moeten worden. Het CDA pleit er voor dat vluchtelingen zoveel mogelijk in de regio worden opgevangen. Dat is goed voor de vluchteling zelf, omdat opvang in de regio minder ontwrichtend is. De kwetsbare positie van kinderen moet nadrukkelijk in acht worden genomen. Door opvang in de regio kan bovendien voorkomen worden dat vluchtelingen de vaak gevaarlijke reis naar Europa moeten maken.

Opvang in de regio moet betekenen dat er sprake is van een veilige en fatsoenlijke opvang in een relatief veilige omgeving. Hiervoor moeten voldoende financiële middelen ter beschikking worden gesteld om te investeren in mogelijkheden om een menswaardig bestaan op te bouwen en te werken aan perspectief. De afwezigheid hiervan is de reden dat mensen opnieuw vertrekken. Het CDA wil landen die veel opvang bieden in de regio van een conflictgebied ondersteunen in het bieden van onderwijs, traumaverwerking, ondernemerschap en werkgelegenheid en het adequaat voorbereiden op terugkeer naar eigenland om daar bij te dragen aan wederopbouw. Het is belangrijk dat de lokale bevolking hier bij wordt betrokken en er ook voordeel bij heeft. Het CDA stelt voor om het

handelsinstrument in te zetten als stimulans voor landen die bijdragen aan het opvangen van vluchtelingen.

5. Werken aan perspectief

Om te voorkomen dat mensen zich genoodzaakt voelen te migreren, is het voor Nederland en Europa noodzakelijk om te investeren in ontwikkeling. Mensen moeten in eigen land een toekomstperspectief hebben. Veel landen kampen op dit moment met instabiel bestuur, ongelijkheid in economische ontwikkeling en uitsluiting van bepaalde groepen. Bovendien wordt Afrika bedreigd door de gevolgen van klimaatverandering en demografische ontwikkelingen. Structurele ontwikkelingssteun en investeringen zijn nodig om de voedingsbodem van conflict, terrorisme en migratie aan te pakken. Door te werken aan economisch perspectief kunnen grondoorzaken van de problemen die ook effect hebben op Europa worden bestreden. Het is noodzakelijk te investeren in achtergebleven gebieden en kwetsbare groepen, zowel economisch als sociaal.

Het CDA pleit voor de verbinding tussen maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven en de overheid, zowel in Nederland als in de ontvangende regio's. Zo kan Nederland op maat een goede bijdrage leveren aan ontwikkeling. Het CDA kiest voor een stevige handelsagenda, gecombineerd met ontwikkelingsinzet op vier speerpunten voedsel, water, veiligheid en rechtsorde. Het CDA benadrukt de belangrijke rol van maatschappelijke organisaties, voor religie, voor vrouwen en boerenfamiliebedrijven.

Inzet op economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Het CDA ziet voor bedrijven een belangrijke rol weggelegd in het creëren van werkgelegenheid, innovatie en technologische investeringen. Ontwikkeling van groeiemarkten biedt ook kansen voor het Nederlandse bedrijfsleven. Inzet van bedrijven en private sector ontwikkeling dragen echter niet automatisch bij aan welvaart en welzijn voor iedereen. Om maximale ontwikkelingsimpact te generen moeten (meer) bedrijven werk maken van maatschappelijk verantwoord ondernemen en maatregelen nemen tegen mogelijke negatieve impact in hun keten (mensenrechtenschendingen) en hun maatschappelijke impact te vergroten. Zo draagt maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) bij aan het creëren van kansen voor vrouwen en andere achtergestelde groepen. Om MVO mede vorm te geven wil het CDA dat er op korte termijn op alle door het kabinet benoemde risicosectoren, variërende van bouw, voedingsmiddelen, land- en tuinbouw, ambitieuze convenanten worden gesloten tussen bedrijven, vakbonden, maatschappelijke organisaties en de overheid over het effectief tegengaan van mensenrechtenschendingen en schade aan het milieu.

Ook moet de overheid stevig inzetten op maatschappelijk verantwoord ondernemen binnen de EU en zo een gelijk speelveld creëren en meer impact. Het CDA wil bedrijven in brede coalities stimuleren in fragiele regio's, ook wanneer projecten risicovol zijn. De schaarser

wordende ontwikkelingsgelden (de zogenaamde *Official Development Assistance, ODA*) moet de overheid richting bedrijven inzetten op revolverende fondsen, garanties en verzekeringen, om een vliegwieleffect te creëren. Met de private financiering die hierbij vrij komt, kan grotere impact worden bereikt.

Voedsel, water, veiligheid en rechtsorde en SRGR

Om de ontwikkelingsinstrumenten effectief en met realiteitszin in te zetten, wil het CDA vasthouden aan het beleid gericht op vier speerpunten voedsel, water, veiligheid en rechtsorde en SRGR (seksuele en reproductieve gezondheid en rechten). Nederland heeft een bewezen meerwaarde op deze terreinen en de focus hierop biedt daarom kansen voor ons bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties.

Het ontbreken van een sterk bestuur en wettelijk gezag zorgen voor fragiliteit en chaos in veel regio's. Tegelijkertijd kan fragiliteit veroorzaakt worden door criminaliteit en wereldwijde gezondheidsrisico's als ebola. De effecten hiervan zijn een directe bedreiging voor de lokale bevolking en vormen ook een bedreiging voor Europa. Het is daarom noodzakelijk te werken aan veiligheid en rechtsorde, als basis voor ontwikkeling. Het CDA wil investeren in rechtsstaatontwikkeling, vredesopbouw, wederopbouw na conflicten, versterking van democratische structuren en het tegengaan van corruptie.

Water en voedsel zijn sterk aan elkaar verbonden. Historisch gezien heeft Nederland zich op deze terreinen altijd innovatief getoond. Deze opgebouwde kennis en kunde komen goed van pas, onder meer om de negatieve gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan. De beschikbare klimaatgelden, die zowel voor adaptatie als mitigatie worden ingezet, moeten in coalities van bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties worden ingezet om de lokale bevolking weerbaar te maken en te voorkomen dat zij zich genoodzaakt zien te migreren.

Het CDA ziet voor boerenfamiliebedrijven een zeer belangrijke rol in het creëren van voedselzekerheid. Deze groep is verantwoordelijk voor tachtig procent van de productie van het voedsel dat wordt geconsumeerd in Azië en Sub-Sahara Afrika. Nederlandse kennisinstellingen en ondernemers kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan voedselzekerheid en –veiligheid door innovatie en ontwikkeling. Het beleid moet zich richten op zowel de verbetering van de productie als op het versterken van de positie van de kleinschalige boeren in de productieketen en op toegang van met name vrouwen en jongeren tot land, kennis, financiën en de lokale markt. Het opbouwen en versterken van coöperaties is een belangrijk hulpmiddel daarbij. Het investeren in landbouwonderwijs en agrarisch ondernemerschap is cruciaal om perspectief te bieden aan jongeren te werken in de landbouwsector en in plattelands gebieden.

Nederland is een van de weinige landen die zich inzet voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. Juist in het tegengaan van uitsluiting van vrouwen en achtergestelde

groepen en het toegankelijk maken van voorzieningen blijft dit van groot belang voor ontwikkeling. Bovendien kan Nederlands beleid zorgen dat de weerbaarheid van deze groepen groter wordt.

De middelen van de Europese Unie voor ontwikkeling zouden beter moeten aansluiten op de expertise gebieden die ieder van de EU-lidstaten heeft, om groter effect te bereiken. Dit vergt verdere coördinatie binnen de Europese Unie.

Sterk maatschappelijk middenveld

Een sterk maatschappelijk middenveld is een essentieel onderdeel van elke samenleving. Maatschappelijke organisaties leveren dikwijls een belangrijke bijdrage in ontwikkelingsprocessen, omdat zij vaak beter dan overheden en bedrijven in staat zijn kwetsbare groepen te bereiken en te werken in fragiele gebieden. Maatschappelijke organisaties spelen nog steeds een belangrijke rol in dienstverlening in gebieden waar overheid en bedrijfsleven er niet zijn. Sterke maatschappelijke organisaties zijn nodig om inclusieve ontwikkeling en duurzaamheid te bereiken en overheden en bedrijven scherp te houden. Maatschappelijke organisaties dragen bovendien bij aan innovatieve oplossingen, meer en meer in partnerschap met bedrijven, onderzoeksinstituten en overheden. Politieke en financiële ruimte voor maatschappelijke organisaties om hun taak uit te voeren staat in veel landen onder grote druk.

Het CDA vindt het van belang dat de overheid blijft investeren in versterking van maatschappelijke organisaties. Het CDA zet zich daarom in om 25% van het ontwikkelingsbudget via maatschappelijke organisaties te besteden. Het CDA pleit bovendien voor continuering van steun aan het samenwerkingsverband *Dutch Relief Alliance* waarin maatschappelijke organisaties verenigd zijn, om snel en effectief middelen ten behoeve van noodhulp en rampenbestrijding in te zetten.

Aandacht voor de rol van religie

De rol die religie speelt in veel landen, in positieve en in negatieve zin, moet meer aandacht krijgen in het beleid. Religie moet in ontwikkelingsprocessen meer op waarde worden geschat en onderdeel vormen van het ontwikkelingsbeleid. Religie bepaalt voor veel mensen wat ze eten, drinken, lezen en vinden. Het CDA constateert dat religie te veel als blinde vlek onderdeel uit maakt van westerse ontwikkelingsdoelstellingen en processen. In sommige gevallen zijn religieuze instellingen nog de enige functionerende of voor de bevolking betrouwbare instituten. Religie is voor veel mensen niet alleen een bron van solidariteit, maar vormt ook de maatschappelijke ordening, zeker in landen waarin de overheid geen rol speelt in de zorg voor elkaar. Religie is ook vaak onderdeel van conflicten. Het CDA pleit daarom voor een belangrijkere plaats van religie binnen ontwikkelingsprocessen, meer samen te werken met religieuze actoren en voor het bevorderen van expertise en sensitiviteit bij diplomaten en betrokken ambtenaren op dit terrein.

Aandacht voor de rol van vrouwen en kinderen

Vrouwen en kinderen vragen specifieke aandacht. Zij betalen vaak de hoogste rekening door trauma's, seksueel geweld of simpelweg door het wegvallen van de familie. Altijd zijn kinderen het eerst het slachtoffer en kind van de rekening. Dat geldt ook voor post-conflictsituaties, waar voor kinderen veelal primaire basisvoorzieningen ontbreken, psychisch-sociale problemen lang diepe wonden slaan en re-integratie in een samenleving vrijwel onmogelijk maakt. Bescherming van en specifieke aandacht voor kinderen moet daarom prioriteit krijgen.

Vrouwen kunnen een belangrijke rol spelen bij duurzame oplossingen voor vrede en heropbouw, mits zij kunnen participeren in de toekomst van hun land (uitvoering van de Veiligheidsresolutie 1325). Dat betekent inzet op rehabilitatie, re-integratie van getraumatiseerde vrouwen en zorgen dat vrouwen deel uitmaken van besluitvormingsmacht en vredesopbouw. Vrouwenorganisaties moeten daarbij wel politieke en financiële ruimte krijgen in hun werk voor duurzame vrede. Deze ruimte staat nu in vele landen sterk onder druk staat en is erg beperkt. In het beleid moeten we dan ook rekening houden met toegang tot financiële middelen en adequate financiering van de gender-, vredes- en veiligheidsagenda.

Vrouwen leveren bovendien een belangrijke bijdrage aan de economie en zijn dikwijls de motor van ontwikkeling. In de productieketen, met name in de informele sector, is de positie van vrouwen kwetsbaar. De overheid heeft een taak om de positie van vrouwen te beschermen, zoals een leefbaar loon, veilige en goede werkomstandigheden en vakbondsrechten. Dit kan door bij bedrijven te hameren op MVO, aan te dringen bij betrokken overheden op wetgeving en handhaving en te investeren in samenwerkingsverbanden van vrouwen. Ook pleit het CDA voor investeren in ondernemerschap van vrouwen, wat hen onafhankelijker van mannen maakt, onder andere in de schone energie mini-grids.

6. Financiering van ontwikkeling

Internationale samenwerking in 2016 en de tijd die voor ons ligt stelt ons voor nieuwe complexe vraagstukken als het gaat om ontwikkelingssamenwerking. Meer dan ooit is OS integraal onderdeel van het bieden van veiligheid, stabiliteit, ontwikkeling en perspectief in ontwikkelingslanden. Tegelijkertijd voelen we ons verantwoordelijk voor goede opvang in de regio, inclusief scholing, als antwoord op migratiestromen vanuit conflictsituaties of in de toekomst ten gevolge van klimaatveranderingen. De gevolgen van de geopolitieke veranderingen zijn direct zichtbaar in ons eigen land en ons antwoord daarop is mede bepalend voor de rust en stabiliteit in en buiten Nederland en Europa.

Deze analyse maakt dat een geïntegreerde aanpak van internationale samenwerking ook voldoende financiële middelen moet hebben om deze opdracht te kunnen vervullen. Waar tot

voor kort in Nederland de discussie vooral ging over de vraag hoeveel kunnen we bezuinigen op OS en internationale samenwerking is de opdracht nu om deze trend te doorbreken. De noodzaak hiertoe is evident gelet op de veranderingen in de wereld om ons heen.

De Nederlandse financiering van internationale samenwerking moet daarom omgevormd worden op basis van geïntegreerde doelstellingen en tevens beantwoorden aan afspraken die in internationaal verband gemaakt worden om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van specifieke landen of regio's. Dat betekent dat het belang van ontwikkeling als onderdeel van het internationale samenwerkingsbeleid niet uit het oog mag worden verloren. Dit geldt zowel voor het beleid als de financiering hiervan.

Ondanks het feit dat de officiële financieringsstroom voor ontwikkeling (ODA) nog maar een klein percentage van de financiering van ontwikkeling vormt, zijn deze publieke middelen nog wel essentieel voor structurele ontwikkeling. Het CDA is echter van mening dat herziening van ODA nodig is. De criteria moeten beter passen binnen de toegenomen mondiale instabiliteit en overeenkomen met een integrale beleidsaanpak gericht op ontwikkeling in het desbetreffende land.

De middelen welke voor ontwikkelingsdoelstellingen ter beschikking worden gesteld zijn van belang, ook als katalysator voor investeringen en het creëren van werkgelegenheid en stabiliteit. In lage inkomenslanden en fragiele gebieden zijn deze ontwikkelingsgelden bovendien heel belangrijk omdat dit vaak de enige financieringsbron is. Dit zijn bij uitstek de landen waar structurele problemen instabiliteit, ziektes en werkloosheid een directe bedreiging vormen voor de veiligheid, gezondheid en buitengrenzen van Europa. Het CDA pleit voor blijvende betrokkenheid bij dit soort landen .

Tevens moeten we oog hebben voor de grote druk die de kosten van eerstejaars-opvang van asielzoekers heeft op de langdurige inzet op ontwikkeling en het creëren van perspectief in de regio. Het CDA pleit ervoor om de bekostiging van de eerstejaars-opvang van asielzoekers door meerdere departementen te dragen in tijden van grote instroom. Het CDA pleit er voor dat ontwikkelingsgelden zo effectief mogelijk buiten de landsgrenzen worden ingezet. Op lange termijn zal dit als een economisch vliegwiel werken omdat het als katalysator overige investeringen kan bevorderen, en door ontwikkelingsgelden te besteden in het buitenland kunnen grondoorzaken van conflicten en migratie worden aangepakt.

In ontwikkelingslanden kan belastinginning bijdragen aan ontwikkeling en stabiliteit. Belastinginning is in veel landen echter nog steeds problematisch. Nederland kan met de beschikbare kennis en kunde ook een belangrijke bijdrage leveren hieraan, o.a. bij opbouw van kadasters om grond- en huizenbouw te registreren. Dit is een proces dat goed begeleid moet worden en kan zorgen voor een eigen financieringsstroom.

Daarnaast pleit het CDA er voor om de samenleving explicieter te betrekken in de financiering van projecten en het realiseren van ontwikkeling. Dat kan door het stimuleren van donaties met fiscale incentives. Hierdoor ontstaat er een ander soort eigenaarschap van

projecten en doelstellingen waardoor effectiever gewerkt kan worden en duurzamere resultaten behaald worden.

Juist mensen zelf en niet organisaties geven op tastbare wijze uitdrukking aan hun solidariteit met anderen. Met particulier initiatief. Het CDA wil daarom particuliere initiatief stimuleren. Het particuliere initiatief geeft immers gezicht aan de collectieve solidariteit. Particuliere initiatieven creëren met hun inzet draagvlak en begrip voor ontwikkeling. Het verruimen van fiscale mogelijkheden moet hierbij een stimulerende werking hebben voor het opzetten van particuliere initiatieven.

7. Tot slot

Het CDA staat in een lange traditie van internationale samenwerking en heeft daarvoor verantwoordelijkheid willen dragen vanuit een diep geworteld besef dat mensen boodschap hebben aan elkaar. Het CDA is er daarom van overtuigd dat een samenhangend buitenland beleid cruciaal is voor een verbetering van de positie van de meest kwetsbare mensen. Juist voor hen mogen onze militaire, economische, diplomatieke, en ontwikkelingsinspanningen elkaar niet tegenwerken, maar moeten ze elkaar versterken. Oog hebben voor wat werkt, is daarvoor vanzelfsprekend en van het grootste belang.

Daarom, samengevat, wil het CDA het volgende realiseren:

- 1) Iedereen in de samenleving moet profiteren van groei en ontwikkeling, met speciale aandacht voor de allerarmsten in de meest fragiele en onderontwikkelde gebieden.
- 2) Investeren in aanpak van grondoorzaken van conflict en instabiliteit en in ontwikkeling en het creëren van perspectief draagt ook bij aan onze veiligheid en biedt kansen voor Nederlandse bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties.
- 3) Een geïntegreerd internationaal beleid, onder coördinatie minister van Buitenlandse Zaken, waarin handel, defensie, ontwikkeling en diplomatie de ontwikkeling en stabiliteit in ontwikkelingslanden ondersteunen evenals onze welvaart en veiligheid.
- 4) Voldoende financiële middelen om veiligheid, stabiliteit, ontwikkeling en perspectief te creëren in ontwikkelingslanden. Dit vraagt om een trendbreuk in de bezuinigingen van afgelopen jaren.
- 5) Inzet op humane en perspectiefrijke opvang in de regio, inclusief inzet op onderwijs en werkgelegenheid voor vluchtelingen en ontheemden met betrokkenheid van de lokale bevolking.

6) Het investeren in en werkt aan ontwikkeling via een sterk maatschappelijk middenveld. In het bijzonder moeten vrouwenorganisaties die werken aan gelijke rechten en vredesopbouw financiële en politieke ruimte krijgen.   7) Een internationaal beleid dat de rol en positie van religie, vrouwen en kinderen erkent.

Namens de CDA Commissie Buitenland gaat dank uit naar Femmy Bakker, Rick van de Woud, Astrid Frey, Pieter Jan Rozenberg, Tim Plieger, Agnes Mulder, Wilbert Jan van Hövell, Marjon van der Veen, Janne Nijdam, Wichert van Dijk, Roel Blesgraaf, Ewald Wermuth, Pieter van Geel, Hubert Beusmans (sec.) en Bronne Pot (sec.). Op verzoek van de commissie buitenland vormden zij gezamenlijk een adhoc werkgroep Internationale Samenwerking ter uitwerking van de aangenomen resolutie op het partijcongres in november 2015.

De leden van de Commissie Buitenland

Bijlage

Resolutie Pak grondoorzaken aan vluchtelingencrisis

Het CDA Partijcongres op **7 november 2015** bijeen te Utrecht

A. Constaterende dat:

- er veel onrust is wereldwijd: oorlog, terrorisme en radicalisering, met een van de grootste vluchtelingenstromen sinds WO II als gevolg;
- het aantal vluchtelingen dat aankomt in Nederland dit jaar oploopt naar 60.000 en de toestroom naar verwachting de komende jaren zonder verdere maatregelen niet zal afnemen;
- de kosten hiervan toenemen naar ruim 1 miljard euro in 2015, deze volledig worden gefinancierd uit het budget voor ontwikkelingssamenwerking en oplopen tot 20% van dat budget;
- er tegelijk fors wordt bezuinigd op het ontwikkelingsbudget door dit kabinet;
- het CDA in zijn Verkiezingsprogramma 2012-2017 heeft bepaald vast te willen houden aan de 0,7% norm voor ontwikkelingssamenwerking.

B. Overwegende dat:

- iedereen recht heeft op een menswaardig bestaan;
- het CDA in het verleden altijd een pro-actieve rol heeft gespeeld in het Nederlandse internationale beleid;
- instabiliteit elders in de wereld, effect heeft op onze veiligheid hier;
- de grenzen van de opvang in de buurlanden van Syrië zijn bereikt en dat we ook in Nederland worstelen met de toenemende vraag naar opvang;
- we moeten investeren in het tegengaan en beteugelen van de grondoorzaken van conflict om derhalve de noodzaak tot vluchten weg te nemen, en perspectief op vrede en veiligheid te faciliteren in die conflictzones;
- gelet op de huidige crisis in de wereld het CDA zich conform het verkiezingsprogramma inzet dat Nederland zich weer committeert aan de afspraak in OESO-verband om 0,7% van haar BNP te besteden aan ontwikkelingssamenwerking.

C. Spreekt uit dat:

- het partijbestuur een lange termijn visie ontwikkelt op internationale samenwerking met inachtneming van de basisprincipes van het CDA en waarin rekenschap wordt genomen van bovenstaande en deze visie voorlegt aan het volgende congres;
- de kosten van de eerstejaarsopvang van vluchtelingen in Nederland niet alleen uit het ontwikkelingsbudget gehaald worden.

En gaat over tot de orde van de dag.